

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Сумський державний університет
Освітня програма	21098 педіатрія
Рівень вищої освіти	Магістр
Спеціальність	228 Педіатрія

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Сумський державний університет
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	21098
Назва ОП	педіатрія
Галузь знань	22 Охорона здоров'я
Спеціальність	228 Педіатрія
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Магістр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Богущька Наталія Казимирівна, Петренко Анастасія Олександрівна, Надрага Олександр Богданович (керівник)
Залучений представник роботодавців	-
Дати візиту до ЗВО	06.02.2024 р. – 08.02.2024 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП https://sumdu.edu.ua/images/content/general/accreditation/sumdu_master_pediatrics_self-esteem.pdf

Програма візиту експертної групи https://sumdu.edu.ua/images/content/general/accreditation/sumdu_master_pediatrics_visit-program.pdf

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

За підсумками проведення дистанційної експертизи, аналізу наданих ЗВО документів, відомостей самооцінювання ОПП 228 «Педіатрія», яка реалізується у СумДУ, експертна група (ЕГ) прийшла до висновку, що за структурою, змістом, організацією реалізації ОП в повній мірі відповідає критеріям, за якими здійснювався аналіз. ЕГ визначила за багатьма критеріями сильні сторони програми, за деякими підкритеріями – взірцеві, інноваційні практики. Зміст ОПП «Педіатрія» чіткий, логічний та зрозумілий. Освітні компоненти структуровані, навантаження рівномірно розподілене між семестрами. Широкий вибір тем вибіркового освітніх компонент успішно сприяє формуванню індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів освіти. В СумДУ дотримуються встановлених процедур створення, ухвалення та регулярного оновлення освітніх програм, студенти активно залучаються до цього процесу, враховуються їхні пропозиції. У ЗВО створені належні умови для успішного навчання здобувачів, а форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у ОПП цілям, ПРН і відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи. Академічна та професійна кваліфікація викладачів, в повному обсязі здатна забезпечити досягнення цілей та ПРН; кадрова політика ЗВО сприяє тому, що НПП відповідають усім необхідним кваліфікаційним вимогам. Роботодавці і практичні лікарі залучені до реалізації освітнього процесу. Сильною стороною є активна, постійно діюча рада роботодавців У ЗВО добре налагоджена система професійного розвитку і стимулювання викладацької майстерності. ЗВО має чітко визначені перспективи розвитку ОПП 228. Як зазначила гарант ОП, передусім це широке залучення до наукової роботи здобувачів освіти магістерського рівня (планують залучити до 40% студентів); використання досвіду вітчизняних та іноземних освітніх програм у подальшому удосконаленні ОПП; розширення контингенту вітчизняних здобувачів та прийом на навчання іноземних здобувачів; залучення студентів ОПП 228 до програм міжнародної мобільності; підготовка ОПП до міжнародної акредитації. Встановлені ЕГ поодинокі недоліки є несуттєвими і можуть бути швидко виправлені. Низка рекомендації ЕГ має за мету удосконалити якість ОПП та її реалізацію

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

ОПП «Педіатрія» має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії ЗВО і враховують позиції здобувачів освіти та академічної спільноти; у ОПП враховано галузеві та регіональні особливості, досвід ОПП закордонних ЗВО, міжнародні рекомендації в освіті та медицині. Здобувачам освіти надана можливість формувати індивідуальну освітню траєкторію вибором ВК з широкого каталогу дисциплін, у т.ч. інших ОП, баз практики, визнанням результатів навчання неформальної освіти, академічної мобільності. Це технічно реалізується через власну платформу «Особистий електронний кабінет студента». У ЗВО постійно впроваджують в освітній процес нові форми та методи навчання. У ЗВО активно залучають здобувачів освіти до наукових досліджень; викладання й наукові дослідження тісно пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності ЗВО. Викладачі ОПП мають реальні можливості для професійного розвитку, інтеграції у міжнародну наукову і академічну спільноту, беручи участь у програмах міжнародної мобільності, грантах, стажуваннях. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими та зрозумілими, дозволяють здобувачам досягнути програмних результатів навчання; інформація щодо контрольних заходів є у відкритому доступі і оприлюднюється заздалегідь; студенти обізнані з правилами оскарження результатів контрольних заходів. У ЗВО активно популяризують академічну доброчесність; позитивною практикою є обов'язкова для усіх учасників освітнього процесу «Декларація про дотримання принципів академічної доброчесності»; а також потужний інституційний репозитарій. Академічна та професійна кваліфікація викладачів, залучених до реалізації освітньої програми, в повному об'ємі забезпечує досягнення цілей та ПРН. Взірцевою практикою є запровадження та використання обов'язкового, при заміщенні посад за конкурсом, документу - «Інформаційна довідка щодо відповідності освітньому компоненту до освітньої та професійної кваліфікації претендента...», що відображає виконання претендентом ліцензійних умов освітньої діяльності. Позитивними практиками можна вважати забезпечення викладання клінічних дисциплін на клінічних базах Університету; залучення роботодавців до реалізації ОПП «Педіатрія». Сильною стороною також є активна позиція ради роботодавців, які регулярно проводять експертне оцінювання ОПП з урахуванням галузевих особливостей, можливостей працевлаштування випускників, оцінюють якість підготовки лікарів, беруть участь в розробці ОПП, навчальних планів. У ЗВО добре налагоджена система професійного розвитку і стимулювання викладацької майстерності. В ЗВО створена та функціонує зріла система внутрішнього забезпечення якості вищої освіти, яка здатна своєчасно реагувати на зміни в освітньому процесі та недоліки в освітній програмі. У ЗВО налагоджено зворотній зв'язок для своєчасного реагування на пропозиції, зауваження, рекомендації стейкхолдерів.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

ЕГ рекомендує з вересня 2024 р. постійно здійснювати щорічний моніторинг ринку праці лікарів педіатричних спеціальностей в регіоні, враховувати його результати при переглядах ОПП з метою підвищення конкурентоспроможності випускників магістрів педіатрії. Назва ОК18 «Підготовка офіцерів запасу галузі знань «Охорона здоров'я» не є коректною, оскільки підготовка офіцерів, як передбачено у нормативних документах (Наказ від 29.06.2016 № 322/631/709), у ННМІ СумДУ не проводиться. Рекомендовано: змінити назву ОК18 при наступному перегляді ОПП у 2023/2024 н.р. Рекомендовано до 1 вересня 2024 р. вилучити з діючого Положення <http://18ptn3.ttu.cc.p.4.4>, яким передбачено що «...якщо здобувач не визначився з переліком ВНД (вибіркова навчальна дисципліна) та не реалізував свій вибір у визначені строки, вибір ВНД здійснює деканат з урахуванням

кількісних показників здійснення вибору іншими здобувачами», оскільки це суперечить засадам формування індивідуальної освітньої траєкторії. Покращити комунікацію адміністрації ННМІ зі здобувачами освіти і детально ознайомити студентів з механізмом формування індивідуальної освітньої траєкторії до 01.06.2024. Вилучити з силабусів, робочих програм ОК 28.2 (Дитяча хірургія), ОК 28.3 (Анестезіологія і інтенсивна терапія) усі посилання на літературні джерела мовою держави-агресора РФ до 01.06.2024. Рекомендовано у 2024 р. створити у ННМІ СумДУ симуляційний (навчально-імітаційний) центр і протягом 2024/2025 н.р. забезпечити його необхідним устаткуванням. Рекомендовано переглянути години роботи бібліотеки, з 1 вересня 2024 р. збільшити тривалість її роботи в будні дні та надати можливість працювати студентам у бібліотеці у вихідні дні, що дозволить здобувачам отримати доступ до навчальної літератури в зручний для них час.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

Цілі освітньо-професійної програми (ОП) «Педіатрія» (<http://dv5uxw.ttu.cc>) СумДУ чітко сформульовані і полягають у підготовці висококваліфікованих фахівців - магістрів педіатрії, які здатні здійснювати професійну діяльність на засадах оволодіння комплексом компетентностей, вирішувати складні спеціалізовані задачі та проблеми у галузі охорони здоров'я дитячого та дорослого населення. Цілі ОП відповідають візії та місії СумДУ, викладеній у стратегічному плані розвитку (2019), зокрема насамперед таким аспектам, як «служінню суспільству, освітній діяльності, дослідженням та соціокультурній місії» (<http://gb6qaj.ttu.cc>). Цілі ОП відповідають стратегії інтернаціоналізації СумДУ (2019) (<http://ovflv8.ttu.cc>), директор навчально-наукового медичного інституту А.М. Лобода зазначив про можливі перспективи розвитку ОП зі можливістю навчання іноземних громадян (відео зустрічі №1). Цілі ОП спрямовані на створення «компетентної моделі випускника» з гармонійним поєднанням фахової підготовки та універсальних навичок (soft skills) здобувачів, з важливістю розвитку критичного та творчого мислення. В ОП передбачено компетенції філософії екологічної безпеки, що є у пріоритеті стратегії СумДУ (2021) (<http://bu1nb3.ttu.cc>). Стратегія СумДУ узгоджується зі стратегією розвитку медичної освіти в Україні (2018), спрямована на 1) поліпшення якості підготовки фахівців у відповідності із загальнодержавними та регіональними потребами шляхом забезпечення студентоцентрованого практико-орієнтованого навчання з новітніми освітніми технологіями, 2) на самореалізацію та безперервний саморозвиток майбутніх фахівців у сприятливих соціальних умовах. Ця стратегія в ОП реалізується шляхом залучення висококваліфікованих наукових та педагогічних кадрів, здатних забезпечити освітню діяльність на високому науково-теоретичному та методичному рівні, постійно підвищувати кваліфікацію та здійснювати сучасні наукові дослідження, у т.ч. мультидисциплінарні в умовах багатопрофільного класичного університету СумДУ. Місія СумДУ відповідає пріоритетам розвитку вищої освіти України з забезпечення підготовки висококваліфікованих медичних фахівців, конкурентоспроможних на вітчизняному та міжнародному ринках праці, інтеграції в міжнародний науково-освітній простір, запровадження новітніх технологій для покращення медичної допомоги. Унікальність ОП ґрунтується на освіті із використанням у т.ч. університетської клінічної бази із застосуванням високотехнологічного навчального та наукового обладнання, уніфікації методів викладання в процесі професійної підготовки, залучення до викладання у т.ч. лікарів-практиків та висококваліфікованих кадрів, а також у врахуванні регіональних особливостей педіатричної ланки у забезпеченні потреб в медичній допомозі.

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

Розроблення, затвердження, оприлюднення, моніторинг, перегляд і закриття ОП у СумДУ регулюється «Положенням про освітні програми вищої освіти Сумського державного університету» (2023) (<http://ktgi6u.ttu.cc>), а вимоги до її оформлення регламентується методичною інструкцією (<http://pxyh8i.ttu.cc>). Процедура залучення зовнішніх та внутрішніх стейкхолдерів у РГ ОП оприлюднена у «Положенні про робочі проєктні групи та групи забезпечення у Сумському державному університеті» (2021) (<http://dszhtp.ttu.cc>). ЕГ при спілкуванні зі стейкхолдерами встановила, що їх позиції та потреби були враховані у цілях, ПРН, змісті і структурі як ОП та її окремих ОК. Зокрема, інтереси роботодавців забезпечуються участю експертної ради роботодавців (ЕРР) спеціальності «Педіатрія» в розробці та затвердженні ОП (протокол №3 від 25.08.2021, <http://vzsyet.ttu.cc>). Приклад: врахування пропозицій стейкхолдерів до удосконалення ОП (протокол №2 від 25.05.2021, <http://88j3zk.ttu.cc>). Враховані пропозиції зовнішніх стейкхолдерів Голови ЕРР Бугаєнко В.О. щодо цілей ОП,

Тодурова Б.М. щодо включення до ОП вибіркової дисципліни “Інвазивні методи діагностики та лікування кардіологічної патології” (<http://rzikce.ttu.cc>). ЕГ з’ясовано активне долучення зазначеної групи стейкхолдерів до постійного перегляду ОП, що підтверджується спільними засіданнями РПГ та ЕРР з обговоренням, внесенням пропозицій та затвердженням вибірових дисциплін до ОП (<http://g1izsb.ttu.cc> , <http://psxzpi.ttu.cc>). Залучення академічної спільноти (Г.П. Павлишин, Т.В. Сорокман, О.О.Ріга) та фахівців практики (Л.В. Куц, О.В. Чирва) в розробку та перегляд ОП підтверджена рецензіями, які оприлюднені на сайті (<http://6t7oc8.ttu.cc>). За результатами опитування здобувачів через інформаційний сервіс “Особистий кабінет студента”, щодо оцінювання якості реалізації ОП встановлено, що 3,1% - 7,4% осіб були невдоволені тим, як реалізується ОП (<http://ln5e8i.ttu.cc>). Водночас понад 80% науково-педагогічних працівників при анонімному опитуванні відповіли, що залучені до формування ОП та задоволені її змістом. (<http://rj97c.ttu.cc>). Під час відеозустрічі роботодавці відмітили, що зміст і підготовка за ОП забезпечують отримання здобувачами високого рівня теоретичних знань та фахових компетентностей. При формулюванні цілей та ПРН ОП враховувалися побажання та пропозиції здобувачів, висловлені при обговоренні проєкту ОП (<http://a05qgp.ttu.cc>), а також в рамках комунікації на зустрічах із гарантом, директором ННМІ та членами РПГ, до якої залучено здобувача О. Усі бажаючі зацікавлені сторони мали нагоду взяти участь у обговоренні проєкту ОП через посилання на опитувальник або електронну пошту, розміщені на головній сторінці ОП на сайті кафедри (<http://a05qgp.ttu.cc>), а також взяти участь у процесі її удосконалення через «Форму зворотного зв'язку зі здобувачами освіти, випускниками, роботодавцями та іншими стейкхолдерами», яка розміщена на сайті ННМІ (<http://g1d9fk.ttu.cc>).

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

Цілі ОП та її ПРН спрямовані на забезпечення потреб ринку праці з урахуванням тенденцій розвитку, загальнодержавного контексту педіатричної галузі та її регіональних особливостей. У навчальний процес впроваджуються сучасні наукові та технічні досягнення в галузі, що встановлено при огляді матеріально-технічної бази СумДУ. При формулюванні цілей та ПРН ОП враховано Стратегії розвитку системи охорони здоров'я до 2030 року (<http://t51esj.ttu.cc>). Зокрема, відповідність тенденціям розвитку галузі відображена у впровадженні в ОП ОК 3 3 (Гігієна та екологія, громадське здоров'я), ОК17 (Гігієна та екологія), ОК32.2 (Епідеміологія та принципи доказової медицини), інтегрованих курсів з клінічних та фундаментальних дисциплін (ОК 14 та ОК36), це відповідає потребам галузі, визначеним МОЗ <https://cutt.ly/UwVh8rom>) та рекомендаціям педіатричних форумів щодо надання медичної допомоги дітям під час війни та пандемії, впровадження новітніх стандартів і клінічних рекомендацій, <http://cumx3y.ttu.cc>). В процесі створення та оновлення ОП враховували регіональні ключові показники здоров'я (<http://veoaso.ttu.cc>), близькість до кордону, екологічну та соціальну специфіку регіону, та пропонували до ОП відповідні вибірові дисципліни (тактична медицина, військова радіологія, клінічні аспекти імунопрофілактики та інші, <http://zibawv.ttu.cc>). Під час зустрічі зі роботодавцями, усі присутні зазначили якісну підготовку та зацікавленість у випускниках ОП, особливо головні спеціалісти Н.Б. Кіпенко та О.І.Гапієнко, які відмітили брак педіатрів та вузьких педіатричних спеціальностей у регіоні, особливо на периферії, у т.ч. через відтік кадрів, незважаючи на зниження частки дитячого населення (відеозустріч 7). Відповідність ОП галузевому контексту підтверджується залученням в ОП кращих європейських освітніх досягнень та практик іноземних партнерів внаслідок міжнародної кооперації задля поліпшення освітньої та наукової складової ОП (згідно відомостей СО в ОП внесено одну нову ОК, запроваджено проблемно-орієнтоване навчання та навчання з віртуальними пацієнтами (опис участі в проєкті TEMPUS на сайті ЗВО <http://djlqfo.ttu.cc>). Крім того, згідно відомостей СО в ОП впроваджено досвід закордонних вишів із застосування дистанційних технологій у навчальному процесі (з досвіду університету м. Ліверпуль); сучасні методи дослідження (з досвіду Латвійського університету) викладання та оцінювання, у т.ч. у онлайн-форматі (з досвіду Вроцлавського медуніверситету), етику професійної діяльності (з досвіду Латвійського університету), принципи доказової медицини (з досвіду Плевенського унів.), впровадження ОК “Основи наукових досліджень в медицині” (з досвіду Вроцлавського медуніверситету).

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

Стандарт вищої освіти ступеня магістра за спеціальністю 228 Педіатрія відсутній. ОП розроблена на основі Тимчасового стандарту вищої освіти СумДУ за спеціальністю 228 Педіатрія (<http://s9bfmu.ttu.cc>). Програмні результати навчання відповідають вимогам, які визначені Національною рамкою кваліфікацій для другого рівня вищої освіти (<http://b1vfu2.ttu.cc>). Освітня програма складена відповідно до компетенцій та кваліфікаційних вимог до професіоналів в галузі лікувальної справи педіатричного профілю (довідник кваліфікаційних характеристик професій працівників). Освітньо-професійна програма розроблена відповідно до вимог ст.1 п.17, ст.10 п.3, ст. 29 Закону України «Про вищу освіту», Національного класифікатора України: «Класифікатор професій» ДК 003:2010, Постанови Кабінету Міністрів від 29.04.2015 № 266 «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти».

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

Сильною стороною ОПП за критерієм 1 є чітко сформульовані цілі, що відповідають не лише місії та стратегії СумДУ, викладеним у стратегічному плані розвитку, але й стратегії інтернаціоналізації багатопрофільного класичного університету СумДУ з перспективою міжнародного розширення цієї ОПП, а також одному із пріоритетних напрямів діяльності і розвитку ЗВО – філософії екологічної безпеки, що відображено у цілях ОПП. Позитивна практика врахування позицій здобувачів освіти, академічної спільноти та роботодавців у розбудові ОПП підтверджується тим, що ЗВО має діючі інституційні механізми та систему залучення перелічених стейкхолдерів до всіх етапів розробки та удосконалення ОПП, від обговорення проекту до внесення щорічних змін, за рахунок регулярних опитувань, участі усіх сторін в робочій проектній групі, спільних засіданнях академічної спільноти та експертної ради роботодавців, створенні і діяльності окремої ради роботодавців за спеціальністю «Педіатрія», врахуванні їх побажань та рекомендацій до ОП за рахунок не лише формування цілей, ПРН, внесення нових ВК, змін до ОК, але й збільшення обсягу практичної підготовки за співучасті роботодавців. ОП враховує галузевий та регіональний контекст, оскільки в ОПП запроваджено п'ять освітніх компонент у царині екології та доказової медицини, інтегровані курси з клінічних та фундаментальних дисциплін з особливостями надання медичної допомоги дітям під час війни та пандемії, а також вибіркові дисципліни, що відповідають регіональним запитам та потребам галузі, визначеним МОЗ. Завдяки міжнародному партнерству в ОП впроваджено досвід закордонних ЗВО щодо освітніх та наукових досягнень, зокрема сучасні освітні та наукові технології, що підтверджено документально та під час відеозустрічей.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

Істотні недоліки відсутні. ЕГ рекомендує з вересня 2024 року задля поліпшення врахування регіонального контексту ОП здійснювати щорічний моніторинг ринку праці педіатричних спеціальностей, враховувати його результати при перегляді ОПП з адаптацією цілей і ПРН до сучасних викликів для підвищення конкурентоспроможності випускників магістрів педіатрії.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

ЕГ пересвідчилась, що ОПП має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії ЗВО з перспективами розвитку цієї ОПП в рамках подальшої інтернаціоналізації діяльності класичного університету СумДУ, що повністю забезпечує відповідність підкритерію 1.1. Цілі ОПП та ПРН у СумДУ визначаються з урахуванням позицій та потреб усіх стейкхолдерів, що реалізується завдяки дієвим інституційним механізмам їх залучення до розробки та вдосконалення ОП, у чому мала змогу переконатись ЕГ, що визначає повну відповідність підкритерію 1.2. Аналіз показав, що цілі ОП та ПРН визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, а також досвіду аналогічних іноземних освітніх програм, крім того ОП враховує галузевий та регіональний контекст, що забезпечує відповідність підкритерію 1.3. Однак задля поліпшення відповідності регіональному контексту ЕГ рекомендує здійснювати щорічний моніторинг ринку праці педіатричних спеціальностей та враховувати результати такого аналізу в процесі удосконалення ОПП задля підвищення конкурентоспроможності випускників магістрів педіатрії. Хоча затверджений стандарт вищої освіти за спеціальністю «Педіатрія» відсутній, як пересвідчилась ЕГ, ПРН ОПП «Педіатрія» відповідають вимогам Національної рамки кваліфікацій для другого рівня вищої освіти, що забезпечує повну відповідність підкритерію 1.4. ЕГ суттєвих недоліків за критерієм 1 не виявила. ЕГ констатує, що встановлені факти та докази свідчать про відповідність ОПП за критерієм 1 рівню В.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

Загальний обсяг ОП становить 360 кредитів Європейської кредитно-трансферної накопичувальної системи (<http://yuqf77.ttu.cc>), це відповідає вимогам Закону України «Про вищу освіту» (<http://a9a7ws.ttu.cc>), на офіційному сайті кафедри педіатрії представлені у легко доступному для ознайомлення форматі структурно-логічні блоки ОП, що дає можливість всім зацікавленим сторонам знайти необхідні розділи та ознайомитися онлайн зі структурою та змістом ОП (<http://58nva7.ttu.cc>). Нормативна частина обов'язкових компонентів ОП становить 270 кредитів ЄКТС

(75%), з них 90 кредитів (25%) загальної та 180 кредитів (50%) професійної підготовки. Обсяг вибіркової частини – 90 кредитів ЄКТС (25%), з них 65 кредитів (18%) – в царині професійної, і 25 кредитів (7%) – загальної підготовки. Перелік освітніх компонентів (ОК) структурований за роками навчання (1-6 й рік) та містить два блоки дисциплін: загальної та професійної підготовки, з обов'язковими та вибірковими (ВК) освітніми компонентами для кожного блоку. До складу обов'язкових ОК входять дисципліни практичної підготовки, всього 30 кредитів ЄКТС (8,3%) з 2 по 6 курси. Перелік вибірових дисциплін загальної та професійної підготовки переглядається щорічно, представлений у каталогах та оприлюднюється у лютому місяці для наступного навчального року на сайтах ЗВО (<http://9e00sy.ttu.cc>) та кафедри педіатрії (<http://8bzm9.ttu.cc>). ЕГ також з'ясувала, що у списку рекомендованої для студентів літератури у робочих програмах, силабусах: ОК 28.2 (Дитяча хірургія), ОК 28.3 (Анестезіологія і інтенсивна терапія) - <https://cutt.ly/awVbipZU>, <https://cutt.ly/7wVbpcGo> є література на мові держави-агресора РФ.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

ОП структурована по роках, за блоками загальної та професійної підготовки, за основними та вибірковими компонентами, виділено окремо розділ практичної підготовки (<http://wbwexa.ttu.cc>). Кожен ПРН реалістично охоплений змістом програми. Структурно-логічна схема ОП чітка, містить позначену кольорами логічно обгрунтовану інформацію про те, вивчення яких попередніх дисциплін є передумовою для вивчення наступних. У структурно-логічній схемі стрілками відображено, як освітні компоненти складають логічну взаємопов'язану систему. Основні компоненти циклу загальної підготовки вивчають на трьох перших курсах, вибіркові компоненти – по 4-й курс включно, вже з першого курсу відбувається підготовка за ОК професійного спрямування (ОК15 - Безпека життєдіяльності, основи біоетики та безпеки, ОК16 - Перша домедична допомога з особливостями дитячого віку). Основні компоненти загальної та професійної підготовки гармонійно доповнюються вибірковими компонентами. Навчальний план та ОП повністю узгоджуються, затверджені 30.08.2021р. (<http://hutz9e.ttu.cc>). ОК педіатричної підготовки становлять серед обов'язкових компонентів 27 кредитів ЄКТС (ОК 24, 27, 28.3, 37.5, 38.5, 39.4), ОК з особливостями дитячого віку становлять ще 32 кредити (ОК16, 21, 25.4, 25.5, 25.6, 25.7, 26, 28.2, 28.4, 28.5, 29, 31.1), в цілому 16,4%. Крім того, ОК практичної підготовки лише педіатричного напрямку становлять 9 кредитів ЄКТС (2,5%). Здатність розв'язувати задачі дослідницько-інноваційного характеру як частина інтегральної компетентності забезпечується ОК 1, 2, 3, 6, 13, 15, 30, 32.2, 33, 35. Практика передбачена впродовж навчальних семестрів, окрім ОК 42 і ОК 43 (ці практики проводяться влітку). У кожному семестрі з каталога обирається одна ВК (5 кредитів ЄКТС), крім 8-11 семестрів – обираються дві ВК (10 кредитів ЄКТС). Обов'язкові ОК у сукупності призводять до досягнення ПРН. Навчальний план сформований відповідно до опису ОП та її структурно-логічної схеми. Силабуси усіх дисциплін структуровано представлені на сайті кафедри педіатрії у розділах загальної, професійної та практичної підготовки. ЕГ вважає, що назва ОК18 "Підготовка офіцерів запасу галузі знань "Охорона здоров'я" не є оптимальною, оскільки підготовка офіцерів, як передбачено у нормативних документах (Наказ Міністерства оборони, МОЗ, від 29.06.2016 № 322/631/709 "Про затвердження Інструкції про організацію військової підготовки громадян України за програмою підготовки офіцерів запасу медичної служби", <http://otoci2.ttu.cc>), у ННМІ СумДУ не проводиться.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Зміст ОП відповідає предметній області спеціальності 228 «Педіатрія» галузі знань 22 «Охорона здоров'я», освітні компоненти відповідають об'єкту діяльності – охорона здоров'я дітей, профілактика, сучасні методи діагностики та лікування, вплив проблем зі здоров'ям на благополуччя пацієнтів, підтримання здоров'я. Освітні компоненти спрямовані на формування здатності опанувати концептуальні знання фундаментальних та клінічних дисциплін за спеціальністю та вміння розв'язувати значущі проблеми у сфері охорони здоров'я та у сукупності формують ЗК, ФК та дозволяють досягнути передбачені ПРН. В структурі ОП шість ОК професійної підготовки повністю та дванадцять ОК частково присвячені вивченню педіатричних дисциплін, три ОК практичної підготовки (ОК 40.1, 41.2 та 44) передбачають педіатричну практику (усього 20% кредитів ЄКТС). В структурі ОП 18 ОК1-14 (90 кредитів) відведено на здобуття фундаментальних знань, ОК15-47 (180 кредитів) здобуття професійної, у т.ч. ОК 40-47 (30 кредитів) – практичної підготовки, Всі ОК спрямовані на формування в здобувачів здатності опанувати концептуальні теоретичні знання та практичні вміння за педіатричною спеціальністю. При аналізі переліку вибірових компонент, які щорічно пропонуються для вибору у каталогах, ЕГ дійшла висновку, що він дозволяє здобувачу формувати індивідуальну освітню траєкторію за рахунок дисциплін загальної та професійної підготовки в поєднанні з ВК. Під час відеозустрічі зі здобувачами студентка 4-го курсу Ч. зазначила, що перелік ВК є таким, що забезпечує можливість вибору тих ВК, які дозволяють відповідно до індивідуальних інтересів забезпечити потребу у формуванні індивідуальної освітньої траєкторії за педіатричним фахом.

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

СумДУ забезпечує для здобувачів 228 Педіатрія другого рівня необхідні умови для формування індивідуальної освітньої траєкторії. Процес реалізації права на вибір навчальних дисциплін регламентовано «Положенням про реалізацію права здобувачів вищої освіти на вибір навчальних дисциплін в СумДУ» (2021) (<http://18ptn3.ttu.cc>). Існує можливість вибору ВК інших освітніх програм СумДУ, сертифікатних програм, що було підтверджено представниками адміністративних підрозділів та здобувачами під час відеозустрічей. В структурі ОП вибіркової дисципліни складають 90 кредитів ЄКТС, що становить 25% та відповідає вимогам Закону України «Про вищу освіту». Кожна ВК передбачає 5 кредитів ЄКТС, для ВК загальної підготовки передбачено 25 кредитів ЄКТС (одна ВК впродовж п'яти семестрів, починаючи з третього), та 65 кредитів ЄКТС для ВК професійної підготовки (з третього семестру до завершення навчання). В навчальному плані передбачені кредити для ВК. На зустрічі зі здобувачами ОП було підтверджено, що процедура вибору ВК здійснюється через електронний особистий кабінет, є прозорою і зрозумілою, що перелік вибірових дисциплін є достатнім та відповідає освітнім інтересам здобувачів. Каталоги дисциплін вільного вибору розміщені на сайтах ЗВО (<http://4coque.ttu.cc>), кафедри педіатрії (<http://xhcavs.ttu.cc>) <http://tw657e.ttu.cc>). В каталогах з ВК міститься актуальна інформація про забезпечувані компетентності, результати навчання, методи викладання та види занять. В каталозі ВК на сайті ЗВО останні дані за 2021-22 р. ЕГ пропонує уніфікувати оприлюднення інформації про ВК та додати до каталогу активні посилання на силабуси або анотації до кожної ВК для полегшення вибору навчальних дисциплін. Під час відеозустрічі здобувачі продемонстрували знання процедури і термінів вибору дисциплін. В «Положенні про реалізацію права здобувачів вищої освіти на вибір навчальних дисциплін в СумДУ» (<http://18ptn3.ttu.cc>) також передбачено, що за певних умов ЗВО залишає за собою право здійснити вибір за студента деканатом, суперечить засадам формування здобувачем індивідуальної освітньої траєкторії. ЕГ вважає, що необхідно поліпшити комунікацію між деканатом та здобувачами для забезпечення індивідуального вибору ВК та уникнення таких випадків. Індивідуальна освітня траєкторія у ЗВО також може формуватись за рахунок академічної мобільності: понад 95% опитаних здобувачів оцінили інформування про програми міжнародної академічної мобільності як достатні (опитування 2023 р., <http://qkf2mv.ttu.cc>), з метою популяризації цих програм відбулась зустріч здобувачів ОП зі студентами, які вже мали досвід участі у подібних проєктах (<http://ftyldv.ttu.cc>), на сайті ЗВО оприлюднено інформацію про можливості академічної мобільності (<http://sj2x4n.ttu.cc>), однак досвіду такої мобільності здобувачів за ОП не було. На ОП є досвід формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів за рахунок врахування неформальної освіти на ОК 24, 37 (<http://8jv3gp.ttu.cc>).

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

Практична підготовка здобувачів ОП як професіоналів педіатричної галузі реалізується дванадцятьма ОК 40-47, які забезпечують здобуття фахових компетентностей та досягнення ПРН, необхідних для подальшої професійної діяльності. На сайті ННМІ оприлюднено загальні положення, програми проходження практики, щоденники практики (<http://slu7k2.ttu.cc>). Три ОК з поміж дисциплін практичної підготовки (ОК 40.1, 41.2 та 44) передбачають проходження педіатричної практики. Практична підготовка етапна та структурована з 2 по 6 курси як догляд за хворими, сестринська практика, виробнича лікарська практика та спеціалізована практика. Базами практики є переважно клінічні бази кафедр, матеріально-технічне оснащення яких може забезпечити досягнення ФК та ПРН здобувачами, про це свідчила демонстрація матеріально-технічного забезпечення баз під час відеозустрічі. Місце проходження практики здобувачі можуть обирати самостійно, у т.ч. поза межами ННМІ за умови можливості виконання програми практики. Це було підтверджено під час зустрічі №3 зі здобувачами. Базами виробничої практики також є Університетська клініка, що підтверджено під час відеоогляду матеріально-технічної бази ЗВО. Роботодавець Бугаєнко В.О. під час зустрічі представила позитивний досвід взаємодії з керівниками практики та здобувачами ОП у очолюваному ЗОЗ. За повідомленням роботодавців та Гаранта ОП відповідно до рекомендацій ЕРР збільшено обсяг практичної підготовки в ОП (протокол №2 25.05.2021, <http://4rmvxs.ttu.cc>). 70,4% здобувачів задоволені можливостями оволодіння практичними навичками на ОП (<http://1ynn7.ttu.cc>).

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

Опанування здобувачами soft skills здійснюється впродовж усього періоду навчання при вивченні як обов'язкових, так і вибірових дисциплін. У всіх РП та силабусах виокремлено перелік соціальних навичок, формуванню яких сприяє кожна ОК (наприклад <http://yue2j2.ttu.cc>). Набуттю здобувачами soft skills сприяє різноманіття методів навчання, що застосовуються в процесі опанування ОК, зокрема кейс-метод, командно-орієнтоване навчання, навчання на основі досліджень, гейміфіковане навчання, імерсивне навчання, під час яких здобувачі вчаться налагоджувати міжособистісну комунікацію, ефективно спілкуватися, критично мислити та самостійно ухвалювати аргументовані рішення. Здобуття соціальних навичок в ОП перетинається з оволодінням ЗК1,4,5,6,8. ОК 15, 35 дозволяють здобувачам опанувати соціальними навичками з галузі біоетики. Формуванню soft skills сприяють презентація результатів власних наукових досліджень та участь у наукових конференціях (<http://uzedmc.ttu.cc>), участь здобувачів ОП у інтелектуальних іграх та змаганнях (<http://yoyjli.ttu.cc>), волонтерській діяльності (<http://yeuvos.ttu.cc>), що підтверджено зам.директора студентського самоврядування Т. Соціальні навички командної роботи, креативності, комунікації здобуваються в процесі участі в 15 наукових гуртках ННМІ, що підтвердив Голова НТСА ННМІ С. під час відеозустрічі №4. Формуванню лідерських та комунікативних навичок сприяє участь в органах студентського самоврядування, де з 16 керівних посад 7 належить здобувачам ННМІ (<http://fd21lp.ttu.cc>). 66,7% студентів при опитуванні вважають, що вивчені дисципліни сприяли «формуванню загальних компетентностей, що не залежать від спеціальності та є важливими для особистісного розвитку», ще

29,6% скоріше погоджуються з цим твердженням (<http://ln5e8i.ttu.cc>). Отже, ОП забезпечує можливість здобувачу опанувати соціальні навички, визначені цілями ОП для успішної подальшої професійної діяльності в педіатрії.

7. Зміст освітньої програми урахує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

Професійний стандарт відсутній, розроблено лише Тимчасовий стандарт вищої освіти СумДУ за спеціальністю 228 Педіатрія (<http://s9bfmu.ttu.cc>).

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Питання співвідношення обсягу окремих освітніх компонентів ОП регламентується «Положення про організацію освітнього процесу у СумДУ» (<http://q3b7kl.ttu.cc>). Загальний обсяг ОП складає 360 кредитів ЄКТС (10800 годин), з них обов'язкові компоненти становлять 270 (75%), а вибіркові – 90 (25%) кредитів. На навчальний рік припадає 60 кредитів (1800 год). Кожен навчальний рік передбачає 60 кредитів – 1800 год, аудиторна та самостійна робота рівномірно розподілена по роках НП. Сумарне аудиторне навантаження з усіх дисциплін ОП складає 45,7% годин від загального освітнього навантаження. Аудиторне навантаження розподілене наступним чином: 90,2% годин від загального навантаження відведено на практичні, 9,8% годин – на лекційні заняття. Практична робота становить 900 год (30 кредитів ЄКТС), на самостійну роботу відводиться 54,3% навантаження. Зі слів здобувачів ОП, такі обсяги аудиторної і самостійної роботи збалансовані і дозволяють досягти програмних результатів навчання (відеозустріч №3 здобувачі 5 курсу О., С.). Питання задоволеності обсягами фактичного навантаження включені до анкети анонімного опитування здобувачів освіти, у 2023 році на питання «Чи вважаєте Ви, що обсяг навчального навантаження є достатнім для успішного вивчення дисциплін ОП?», 77,8% та 18,5% відповіли «так» і «переважно так» відповідно (<http://pq1cy9.ttu.cc>). Самостійна робота забезпечується інформаційно-методичними онлайн ресурсами, відкритого доступу (<http://clrtjd.ttu.cc>), доступом до електронного репозитарію (<http://wy78ga.ttu.cc>). На сайті кафедри вказані дати і час консультацій викладачів ОП (<http://ahukyp.ttu.cc>). 59,3% здобувачів повністю, і 40,7% - частково задовольняє потреби в самостійній підготовці перелік електронних ресурсів та баз даних, що є в безкоштовному доступі. На питання «Чи достатньо часу Ви мали для виконання завдань самостійної роботи з дисциплін?», 66,7% та 29,6% відповіли «так» і «переважно так» відповідно (<http://pq1cy9.ttu.cc>).

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

Підготовка здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти за ОП «Педіатрія» в СумДУ не здійснюється.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

ЕГ вбачає позитивну практику ОПП «Педіатрія» СумДУ в тому, що здобувачі мають можливість оволодіти практичними навичками не лише на клінічних базах, але й в Університетській клініці. Також ЕГ переконалась у тому, що здійснення опанування здобувачами soft skills відбувається впродовж усього періоду навчання, зокрема у силабусах усіх ОК виокремлено перелік соціальних навичок, на опанування яких вони спрямовані, запроваджені завдяки міжнародній співпраці сучасні методики навчання з перших років здобуття освіти сприяють формуванню soft skills здобувачів, здобуття соціальних навичок в ОП перетинається з оволодінням п'яти загальних компетентностей, дві ОК дозволяють здобувачам опанувати соціальні навички в галузі біоетики, формуванню soft skills сприяють участь здобувачів у роботі наукових гуртків, наукових конференцій, університетських змаганнях, волонтерській діяльності, керівництві органів студентського самоврядування. ЕГ вважає позитивною практикою можливість формувати індивідуальну освітню траєкторію здобувачів шляхом вибору ВК з широкого каталогу дисциплін, у т.ч. інших ОП, із застосуванням прозорої і зрозумілої процедури через «Особистий електронний кабінет студента».

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

Слабких сторін не виявлено. Однак ЕГ встановила, що у ННМІ СумДУ підготовка офіцерів запасу, як це передбачено у нормативних документах, не проводиться, тому назва ОК18 «Підготовка офіцерів запасу галузі знань «Охорона здоров'я» не є коректною і потребує зміни при наступному перегляді ОПП у 2023/2024 н.р. ЕГ встановила, що у

«Положенні...» передбачена можливість несамостійного вибору здобувачами ВК, тому задля забезпечення формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачами ОПП ЕГ рекомендує до 1 вересня 2024 р. вилучити з діючого Положення п.4.4, яким передбачено що «...якщо здобувач не визначився з переліком ВНД (вибіркова навчальна дисципліна) та не реалізував свій вибір у визначені строки, вибір ВНД здійснює деканат з урахуванням кількісних показників здійснення вибору іншими здобувачами». У СумДУ існує дієва нормативна база та умови для формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів, однак немає досвіду реалізації існуючих можливостей академічної міжнародної та внутрішньої мобільності у здобувачів ОПП, тому ЕГ рекомендує адміністрації ННМІ детально ознайомити здобувачів освіти з механізмом формування індивідуальної освітньої траєкторії до 01.06.2024. ЕГ встановила наявність посилань на літературні джерела мовою держави-агресора у силабусах двох ОК, тому рекомендує вилучити їх до 01.06.2024 та в подальшому не допускати посилання на літературні джерела мовою держави-агресора РФ.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

ЕГ пересвідчилася, що освітні компоненти ОП «Педіатрія» складають логічну взаємопов'язану систему та спрямовані на забезпечення підготовки висококваліфікованих фахівців в сфері педіатрії, спроможних розв'язувати складні задачі та вирішувати проблеми у сфері охорони здоров'я. ЕГ констатує, що для здобувачів ОПП «Педіатрія» другого рівня у СумДУ існують необхідні умови для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема, крім вільного вибору навчальних дисциплін, передбачена можливість вільного вибору бази практики, визнання результатів навчання неформальної освіти, академічної мобільності, на ОПП існує досвід перерахування результатів неформальної освіти за окремими ОК. Встановлені факти та докази дають можливість зробити висновок про відповідність критерію встановленим вимогам за підкритеріями 2.1-2.6,2.8, оскільки загальний обсяг ОП та окремих ОК відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для ЗВО другого освітнього рівня; освітні компоненти ОП дають можливість здобувачам досягти цілей та ПРН; структура ОП передбачає можливість формування індивідуальної освітньої траєкторії, обсяг вибіркового дисциплін відповідає нормативним документам (25%) . Виявлені деякі несуттєві недоліки за підкритеріями 2.1, 2.2, 2.4. Вказані недоліки в їх цілісності не є суттєвими, вказані рекомендації орієнтовані на вдосконалення ОП.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

ЕГ визначила, що на сайті ЗВО є сторінка абітурієнта з повною інформацією про приймальну комісію та можливості контактів з нею (<http://oqu3q8.ttu.cc>), сторінка про правила прийому на навчання для здобуття ступеня бакалавра (магістра медичного спрямування) на основі повної загальної середньої освіти (<http://vpu5e7.ttu.cc>). У 2022, 2023 роках прийом за спеціальністю «Педіатрія» не здійснювався (<http://11v1fm.ttu.cc>). Правила прийому сформовані у відповідності з вимогами Умов прийому до ЗВО та на основі Постанов КМУ. Правила прийому 2021 року (<http://u6yb2j.ttu.cc>) є чіткими і зрозумілими, структуровані за змістом та освітніми рівнями, не містять дискримінаційних положень, або особливих умов. На сайті ЗВО оприлюднено «Порядок прийому осіб, що живуть на тимчасово окупованій території» (<http://cdg6v2.ttu.cc>). Вага предметів сертифікату ЗНО, як і прохідний бал, були такими ж, як і для інших медичних спеціальностей. Перелік конкурсних предметів (українська мова, математика, фізика або біологія або хімія) стандартний та враховує особливості ОП за рахунок медичного спрямування. Вагові коефіцієнти станом на 2021 р.: українська мова та за вибором абітурієнта біологія/фізика/хімія по 0,25, математика – 0,4 і документ про ПЗСО - 0,1. Мінімальні значення кількості балів із вступних випробувань для вступу на основі ПЗСО становили 150 балів і більше з другого та третього конкурсних предметів (за винятком вступників з конкурсним балом більше 175 балів) та 100 балів з української мови. Конкурсний відбір проводився на основі бала, який розраховували відповідно до Правил прийому (<http://zjlaoc.ttu.cc>). Перелік вступних випробувань на спеціальність «Педіатрія» з нормативним терміном навчання для прийому на 2-й курс навчання осіб, які здобули ОКР молодшого спеціаліста, ОПС фахового молодшого бакалавра, ступеня молодшого бакалавра: українська мова; математика або історія України, або іноземна мова, або біологія, або географія, або фізика, або хімія; фаховий іспит. Мінімальне значення кількості балів із вступних випробувань, з якими вступник допускався до участі у конкурсі на основі ОКР молодшого спеціаліста, дорівнював 100 балів.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

Правила прийому (<http://ubw62j.ttu.cc>) враховують особливості медичного спрямування ОП за рахунок переліку та вагових коефіцієнтів конкурсних предметів (крім української мови, та математики, фізика або біологія або хімія). Однак це стандартний перелік, який не передбачає врахування особливостей ОП у порівнянні з іншими медичними спеціальностями (наприклад, «Медицина», «Стоматологія»). Правила прийому за ОП «Педіатрія» абітурієнтів, які здобули ОКР молодшого спеціаліста, ОПС фахового молодшого бакалавра, ступеня молодшого бакалавра, враховують особливості ОП за рахунок переліку дисциплін для вступних випробувань та за рахунок фахового іспиту. Правила прийому та інша документація не змінювалась протягом звітного періоду, прийому за два останні роки не відбувалось. На думку керівництва ННМІ А.М. Лободи (відеозустріч №1), перегляд МОЗ та МОН мінімальних значень прохідного балу вступних випробувань в бік зниження може сприяти набору вступників на цю ОП. Формування мотивації абітурієнтів здійснюється під час профорієнтаційної роботи, «Днів відкритих дверей» (<http://ra30xj.ttu.cc>). На вебсторінці ЗВО для абітурієнтів на спеціальність “Педіатрія” наявна інформація про її особливості та затребуваність на ринку праці (<http://kui4va.ttu.cc>).

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Процедура організації програм академічної мобільності та перезарахування результатів навчання, отриманих в інших ЗВО, в т.ч. під час академічної мобільності, регулюється “Положенням про організацію освітнього процесу в СумДУ” (<http://kok8gl.ttu.cc>), “Положенням про академічну мобільність здобувачів ВО” (<http://auplyn.ttu.cc>) та “Положенням про переведення, відрахування та поновлення здобувачів у СумДУ” (<http://bxo640.ttu.cc>). Про такі програми знають здобувачі освіти, що підтверджено студентом С. на відеозустрічі з представниками студентського самоврядування. Перезарахування результатів навчання здійснюється у встановленому порядку на підставі наданої академічної довідки або аналогічного документу, отриманого здобувачем в іншому ЗВО. У відомостях СО зазначається, що існує досвід перезарахування кредитів на ОП «Педіатрія» у 2021 році, коли на програму було здійснено прийом молодшої спеціалістки С., якій перезараховано 25 кредитів на підставі диплому (21 кредит із дисциплін циклу загальної підготовки та 4 кредити - з циклу професійної підготовки), молодшій спеціалістці Я. перезараховано 17 кредитів на підставі диплому (14 кредитів циклу загальної підготовки та 3 кредити - професійної). Під час відеозустрічей зі здобувачами та представниками студентського самоврядування ЕГ з'ясувала, що досвіду академічної мобільності в інших закладах освіти на ОП «Педіатрія» немає, хоча здобувачі знають про такі можливості. 51,9% здобувачів оцінюють інформацію щодо програм міжнародної академічної мобільності як абсолютно достатню (<http://cs7hug.ttu.cc>). ЕГ рекомендує активно залучати здобувачів ОП «Педіатрія» до програм академічної мобільності, що сприятиме інтеграції у європейський освітній простір. Популяризація таких програм може здійснюватися Студентською агенцією з академічної мобільності, положення про діяльність якої оприлюднене на сайті ЗВО (<http://ugrn8r.ttu.cc>). В умовах військового часу можлива популяризація віртуальної мобільності (Наказ 0490-I від 10.02.2020, <http://mlhchw.ttu.cc>). Реалізація права на академічну мобільність забезпечується державними та міжнародними договорами СумДУ про співробітництво в галузі освіти та науки з можливістю участі у державних та міжнародних програмах та проектах (<http://4vzict.ttu.cc>). У СумДУ існують чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, під час академічної мобільності, які відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), відповідні положення та інформація про можливості мобільності розміщені на сайті ЗВО, а отже є доступними для всіх учасників освітнього процесу (<http://4rpjfttu.cc>).

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Процедура та правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, регламентовані “Порядком визнання у СумДУ результатів неформального та/або інформального навчання здобувачів” (<http://uzlpct.ttu.cc>), що здійснюється на добровільній основі на підставі заяви та передбачає підтвердження досягнення здобувачем результатів навчання, передбачених ОП. В результаті визнання комісійно приймається рішення про можливість зарахування заявнику певних ОК або ВК (або їх складових) у межах до 25% без можливості скасування підсумкової атестації. Комісійне рішення гарантує надійність визнання досягнення ПРН, можливе оскарження такого рішення здобувачем. У відомостях про СО зазначається, що практика такого перезарахування кредитів, здобутих в неформальній освіті, на ОП існує. Зокрема, на ОК 11 (5 здобувачів), ОК24 (4 здобувачі), ОК 37 (4 здобувачі), ОК25 (36 здобувачів), (<http://a1qux3.ttu.cc>, <http://5eg3up.ttu.cc>, <http://r1ci6v.ttu.cc> відповідно) здійснено перезарахування ПРН у межах 0,06-0,4 кредитів, що підтвердили викладачі-учасники відеозустрічі №2 з кафедр, які викладають ці ОК. Приклади проблем такого визнання результатів неформальної освіти під час відеозустрічі представники академічного персоналу не могли надати. Відповідна інформація наявна у вільному доступі на сайті ЗВО (<http://3y4nct.ttu.cc>), під час відеозустрічі з академічним персоналом В.О. Петрашенко повідомила, що здобувачів ознайомлюють з цією інформацією на початку навчання на кожній ОК, про можливість такого перезарахування повідомляється в кожному силабусі.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

ЕГ переконала у тому, що правила прийому на ОПП сформовані у відповідності з вимогами Умов прийому до ЗВО та на основі Постанов КМУ, у ННМІ здійснюється профорієнтаційна робота на ОПП, визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, в процесі реалізації ОПП за чіткими і зрозумілими правилами послідовно здійснюється визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, ці правила є доступними для всіх учасників освітнього процесу, що в повній мірі відповідає нормативним вимогам критерію 3.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

ЕГ констатує відсутність слабких сторін та суттєвих недоліків за критерієм 3. Несуттєвим недоліком, який не є підставою для зниження оцінки, є відсутність досвіду академічної мобільності здобувачів, що може бути запроваджена завдяки наявності оприлюдненої чіткої зрозумілої процедури та співпраці з вітчизняними та закордонними ЗВО з багатим досвідом мобільності академічного персоналу. ЕГ рекомендує адміністрації ННМІ детально ознайомити здобувачів освіти з механізмом формування індивідуальної освітньої траєкторії за рахунок академічної мобільності до 01.06.2024.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

На підставі аналізу фактів та доказів, ЕГ констатує, що на сайті СумДУ оприлюднено усю інформацію про правила прийому на ОПП, які відповідають вимогам Умов прийому до ЗВО та Постановам КМУ, правила прийому є чіткими, зрозумілими, не містять дискримінаційних положень, що забезпечує повну відповідність підкритерію 3.1. Правила прийому враховують особливості спрямування ОПП за рахунок переліку та вагових коефіцієнтів конкурсних предметів, що визначає повну відповідність підкритерію 3.2. ЕГ пересвідчилась, що у СумДУ визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, процедура яких визначається у трьох положеннях нормативної бази ЗВО, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, існує досвід перезарахування кредитів на ОПП «Педіатрія» кількох молодших спеціалісток, що визначає повну відповідність підкритерію 3.3. ЕГ встановила, що за ОПП у СумДУ визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання у межах до 25% обсягу дисципліни, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації ОПП, зокрема засвідчено досвід такого перезарахування на чотирьох ОК ОПП, що визначає повну відповідність підкритерію 3.4. Водночас ЕГ не встановила наявності сильних сторін та позитивних практик, суттєвих недоліків та слабких сторін за ОПП у контексті критерію 3, ЕГ встановила несуттєвий недолік за підкритерієм 3.3, що не може бути підставою для зниження оцінки. Наявні факти та докази свідчать про відповідність ОПП рівню В за критерієм 3.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

Освітній процес в ЗВО базується на принципах, визначених Законами України, Стратегічному плані розвитку... (<https://cutt.ly/6wZdgMAb>) та спрямований на реалізацію парадигми студентоцентрованого навчання. Розроблені в СумДУ "Положення про організацію освітнього процесу..." (<https://cutt.ly/swZddTPN>), «Про змішану форму організації навчання за освітніми програмами» (<https://cutt.ly/rwZdlNEP>) визначають низку заходів спрямованих на реалізацію змісту освіти, особливості формування освітніх програм, оцінювання результатів навчання, забезпечення якості освітнього процесу, прав та обов'язків учасників освітнього процесу. Унікальною є система «Електронний особистий кабінет» (<http://cabinet.sumdu.edu.ua>), що забезпечує доступу до інформаційних сервісів та ефективну комунікацію викладачів зі здобувачами; дозволяє здобувачам обирати дисципліни вільного вибору та формувати індивідуальну траєкторію (частка кредитів цих дисциплін становить 25% від загальної кількості кредитів ОПП). Вибір вибіркових дисциплін здійснює студент самостійно при формуванні індивідуального навчального плану, як висвітлено у «Положенні...» (<https://cutt.ly/kwZfCj7n>), водночас ЕГ відмітила що у положенні прописано, що за певних умов ЗВО залишає за собою право здійснити вибір за студента деканатом, що не відповідає принципам формування індивідуальної освітньої траєкторії). Студенти можуть особисто контролювати власні результати

навчання, виконання індивідуального навчального плану. Вдале поєднання у ВНЗ різних методів навчання (лекції, семінари, практичні заняття, самостійна робота, захист історії хвороби), використання віртуальної системи забезпечення навчальної діяльності зі значним ресурсом електронних матеріалів та засобів навчання (e-learning), навчання на клінічних базах, в Університетській клініці, сприяють досягненню заявлених в ОПП цілей та ПРН. Проректор Школьник І.О. зазначила, що усі викладачі є вільними від інституційної цензури, мають право брати участь у професійних або академічних органах, самостійно обирати методи підвищення кваліфікації та педагогічної майстерності. Здобувачі освіти СумДУ є активними та відповідальними учасниками освітнього процесу, студенти є членами Вченої рад ЗВО (<https://cutt.ly/lwZfNF43>), студентського самоврядування; вони можуть вносити пропозиції щодо форм і методів навчання, переліку дисциплін за вибором; беруть участь в анкетуваннях щодо якості організації освітньої діяльності (як приклад останній звіт за результатами опитування здобувачів... <https://cutt.ly/dwZf27x1>), надають пропозиції щодо його покращення.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

Інформацію щодо цілей, змісту та ПРН, критеріїв оцінювання, здобувачі освіти можуть отримати ознайомившись з ОПП, (яка є у вільному доступі <https://op.sumdu.edu.ua/#/programm/2137>), з силабусами ОК на сайті СумДУ і випускової кафедри ННМІ (приклади: <https://cutt.ly/WwZgffze>, <https://cutt.ly/uwZggfZ>). Як повідомив в.о.начальника центру забезпечення якості освіти Дейнека О.В. про зміст, очікувані результати навчання, порядок та критерії оцінювання окремих дисциплін студентів також повідомляють на першому занятті або першій лекції, це передбачено і Положенням про організацію освітнього процесу. На зустрічі з ЕГ студенти Ольга (3 курс), Діана (5 курс) підтвердили, що їм доступні силабуси (доступ до усіх силабусів через сайт випускової кафедри - кафедри педіатрії (<https://cutt.ly/KwZgReKW>), інформація, яка в них наведена, в тому числі про порядок і критерії оцінювання, є доступна і зрозуміла. Студенти (Олександр, 6 курс) також повідомили, що додатковими джерелами інформації про ОК, ВК, критерії оцінювання є особисті електронні кабінети та соціальні мережі - Telegram, Facebook.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

У СумДУ з 2015 році активно працює Наукове товариство студентів, аспірантів, докторантів і молодих вчених, як підрозділ створено аналогічну структуру в ННМІ. Студенти мають можливість розпочати перші кроки у науковій роботі в студентських наукових гуртках, які, як повідомив голова НТСА Владислав Сікора станом на 2022/2023 н.р. функціонували при 14 кафедрах ННМІ. Товариства проводить заходи щодо популяризації наукової діяльності, студентські конференції «Перший крок в науку» (приклад <https://cutt.ly/awZgXW5s>), міжнародні наукові конференції студентів, аспірантів та молодих вчених ММНІ «BIOMEDICAL PERSPECTIVES» (<https://sc-conf.med.sumdu.edu.ua/>), тренінги, круглі столи та інші заходи. В університеті розроблена низка положень, які стимулюють наукову роботу студентів та молодих вчених «Положення про гранти Наукового товариства, студентів (слухачів), аспірантів, докторантів і молодих вчених СумДУ» (<https://cutt.ly/lwZgX1aj>), «Положення про стимулювання студентів та їх керівників за досягнуті результати у конкурсах студентських наукових робіт та предметних олімпіадах всеукраїнського та міжнародного рівнів» (<https://cutt.ly/nwZgCIsL>), «Положення про індивідуальну підготовку студентів за навчальним планом із поглибленою науковою складовою» (<https://cutt.ly/ywZgVdBo>). Студенти беруть участь у засіданнях наукових гуртків, які проводяться згідно затверджених графіків (приклад Додаток 4А), наукових семінарах кафедр, наукових та науково-практичних конференціях. Результати науково-дослідної роботи здобувачів освіти оприлюднюються в матеріалах конференцій, конгресів, у фахових журналах (приклад стаття у журналі Лікарська справа, 2019, Додаток 4В). Рішенням Ради із забезпечення якості вищої освіти від 12 травня 2022 (<https://cutt.ly/4wok92gd>) Як повідомила гарант ОП залучення студентів до наукової роботи вважається пріоритетним, виходячи із взятого у СумДУ курсу на модель університету, який сповідує ідеологію університету дослідницького типу з притаманною йому органічною єдністю наукового та навчального процесів.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

Викладачі ЗВО постійно впроваджують результати власних наукових досліджень, нові знання, отримані під час навчання чи стажувань в освітні компоненти. Чернацька О. М. впровадила нові методики діагностики хронічних захворювання нирок у пацієнтів з артеріальною гіпертензією у ОК25.1 використовуючи сучасні рекомендаціями Європейського кардіологічного товариства та результатними навчання у міжнародній школі по вивченню атеросклерозу (Прага, 2020р.), Ковчун А.В. приймала участь у майстер-класі по легенеvim і плевральним інфекціям який організований Європейським респіраторним товариством і внесла рекомендації щодо впровадження у ОК25 сучасних методів лікування ХОЗЛ. На кафедрі внутрішньої медицини, впроваджено в освітній процес використання капіляроскопії при діагностиці ревматологічних захворювань, яким оволоділа асистент Качковська В., приймаючи участь у програмі обміну досвіду з експертами Американського Коледжу ревматологів та Європейською антиревматичною лігою. На зустрічі з ЕГ асистент Сміян К.О. зазначила, що низка результатів НДР кафедри

педіатрії «Інфекційні та соматичні захворювання у дітей: особливості перебігу на сучасному етапі та шляхи удосконалення» використовують при викладанні ОК 24. У тематичні плани практичних занять з дисциплін «Дитячі інфекційні хвороби» включено вивчення коронавірусної хвороби, принципи лікування з позиції доказової медицини (приклад: Додаток 4.3), до переліку ВК у 2021 році додано «Актуальні питання COVID-19» (Додаток 4.4). У відомостях про самооцінювання надано достатньо прикладів цих впроваджень, де наведено не лише новітні результати, отримані безпосередньо викладачами у науковій діяльності, міжнародних стажуваннях це але і унікальні прилади, а саме мобільні додатки, навчальні посібники з елементами віртуальної реальності, які розроблені у СумДУ і використовуються при вивченні ОК19, ОК25, ОК32.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

Важливим фактором інтернаціоналізації СумДУ є політика активного розвитку міжнародної співпраці підрозділів університету, популяризації міжнародного співробітництва, забезпечення реальної можливості студентів та науково-педагогічного персоналу займатися навчальною та науковою діяльністю у інтернаціональному середовищі. Це задокументовано у Стратегії інтернаціоналізації... <https://cutt.ly/QwZIHcZQ> і підтверджено на зустрічі ЕГ з помічником ректора з міжнародної діяльності Кириченко К. Низка викладачів ОПП 228 проходили стажування за кордоном, зокрема Москаленко Р. А. - освітнє стажування в рамках програми Erasmus+ в Університеті Умео (Швеція, 2022 р), Гириявенко Н.І. - науково-освітнє стажування в м. Скоп'є (Македонія, 2021 р.), Лобода А.М. - післядипломне медичне стажування у Каліська Академії (Польща, 2021 р.), Мелеховець О.К. - ESE Postgraduate Training Course in Clinical Endocrinology, Diabetes and Metabolism (Великобританія, 2021 р.). У відомостях про СО зазначено участь у міжнародних наукових та освітніх проєктах – Петрашенко В.О., Лобода А.М, Голубнича В.М., як співвиконавців модулю Жана Моне “Medical education in the European Union: challenges for Ukraine”. В рамках програм академічної мобільності викладачі Лобода А.М проходив стажування у Медичному Університет м.Плевен, Болгарія в рамках проєкту Erasmus+ (2019 р.), Голубнича В.В. - у медичному центрі NanoPure, Варшава, Польща в рамках Horizon 2020. Професора кафедри педіатрії Попов С.В. номіновано почесним клінічним співробітником кафедри жіночого та дитячого здоров'я Ліверпульського університету (Беликобританія). Корнієнко В. - співвиконавець фінансованого проєкту «Towards MXenes' biomedical applications by high-dimensional immune MAPping (MX-MAP)» в рамках HORIZON-MSCA-2021-SE-01. Проректор Леонов С.В. зазначив, що СумДУ, за підсумками британської рейтингової агенції (QS World University Rankings) у 2023 р. отримав одні з найвищих оцінок серед ЗВО України за показниками інтернаціоналізації освітнього процесу, а також цитованості наукових публікацій, а у загальному рейтингу університетів України СумДУ розмістився на п'ятій сходинці. ЕГ з'ясувала, що здобувачі освіти ОПП 228 до моменту проведення акредитації не були залучені у програми міжнародної мобільності.

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

В ЗВО постійно впроваджують в освітній процес нові форми та методи навчання. НПП постійно оновлюють зміст освіти на основі результатів наукових досягнень, кращих світових практик, викликів сьогодення, тенденції розвитку педіатрії. Унікальною є розроблена у ЗВО багатофункціональна платформа для НПП і здобувачів «Електронний особистий кабінет», яка надає доступу до інформаційних сервісів, комунікацію викладачів зі студентами; дозволяє здобувачам обирати вибіркові дисципліни і контролювати виконання індивідуального навчального плану. У ЗВО активно залучають здобувачів освіти до наукових досліджень. Викладання та наукові дослідження тісно пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності ЗВО. Викладачі ОПП мають реальні можливості для професійного розвитку, інтеграції у міжнародну наукову і академічну спільноту, приймаючи участь у програмах міжнародної мобільності, грантах, стажуваннях.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

Потребують вирішення проблеми щодо участі здобувачів освіти ОПП Педіатрія у міжнародних програмах, стажуваннях, програмах міжнародної мобільності

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

ЕГ з'ясувала сильні сторони і позитвні практики ОПП «Педіатрія» узгодженість за підкритеріями 4.1, 4.2, 4.3, 4.4, а також виявлені деякі слабкі сторони (підкритерії 4.5). Форми та методи навчання і викладання за ОПП сприяють досягненню цілей і ПРН, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу; активно впроваджуються в освітній процес нові форм та методів навчання; унікальною є багатофункціональна платформа для НПП і здобувачів «Електронний особистий кабінет»; здобувачів освіти залучені до наукових досліджень. НПП постійно оновлюють зміст освіти на основі результатів наукових досліджень; навчання та наукові дослідження тісно пов'язані з інтернаціоналізацією ЗВО, НПП приймають активну участь у програмах міжнародної мобільності, грантах, водночас здобувачі освіти не є учасниками програм міжнародної мобільності. Встановлені факти і надані докази свідчать про загальну відповідність критерію 4 рівню В.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

Форми контрольних заходів, критерії оцінювання які використовуються у межах освітніх компонент ОПП «Педіатрія» представлені у “Положенні про організацію освітнього процесу ....” (<https://cutt.ly/FYJledB>), “Положенні про оцінювання навчальної діяльності здобувачів ННМІ ....” (<https://cutt.ly/dwZHoUas>). Оцінювання результатів навчання здобувачів в університеті передбачає проведення заходів поточного та підсумкового контролю. Поточний контроль є обов'язковим та проводиться впродовж семестру з метою забезпечення зворотного зв'язку між НПП та здобувачами і для перевірки рівня теоретичної й практичної підготовки здобувачів на кожному етапі вивчення ОК, виконання індивідуальних завдань, проходження практики. На зустрічі з ЕГ здобувачі освіти підтвердили проведення викладачами поточного контролю на всіх практичних заняттях з усіх навчальних дисциплін. Підсумковий контроль здійснюється на завершальних етапах вивчення ОК і проводиться згідно графіку навчального процесу, як правило, у письмовій формі, у тому числі з використанням тестових завдань. Форми підсумкового модульного контролю та система оцінювання рівня знань та умінь здобувачів освіти презентовані у робочій програмі навчальних дисциплін (приклад: <https://cutt.ly/YwZFtfxq>) і в силабусах (приклад: <https://cutt.ly/YwZFyt4E>). Підсумкова оцінка з навчальної дисципліни, визначається як сума балів за всіма результатами навчання під час семестру та балів, що отримані під час підсумкового контролю. Принципи оцінювання, дедлайни, перекладання, оскарження результатів визначаються «Регламентом навчальної дисципліни» (приклад: <https://cutt.ly/lwZFpRi9>), який є обов'язковим додатком робочої програми. За результатами зустрічей зі академічним персоналом ЕГ з'ясувала, що інформація про форми контрольних заходів та критерії оцінювання доводиться до відома студентів на перших заняттях, а також представлена на інтернет-сторінках кафедри, стендах кафедри і в регламенті навчальної дисципліни. При зустрічі зі здобувачі освіти (Тетяна (5 курс), Каріна (3 курс) підтвердили, що критерії оцінювання, які використовують у ЗВО є чіткими, зрозумілими, доступними для студентів.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

Стандарту вищої освіти немає для спеціальності 228 немає. Державна атестація здобувачів вищої освіти проводиться як ЄДКІ у два етапи. Етап 1 передбачає складання ліцензійного інтегрованого іспиту «Крок 1» та іспиту з англійської мови професійного скерування після третього курсу. Етап 2 - ліцензійний інтегрований клінічний іспит «Крок 2» і об'єктивний структурований практичний (клінічний) іспит ОСП(К)І, який здають студенти шостого курсу (постанова КМУ від 28 березня 2018 року №334). ОСП(К)І у ЗВО проводиться екзаменаційною комісією, відповідно до затвердженого положення (<https://cutt.ly/YwCWtIoX>) і буде проведений для випускників ОПП 228 у 2024 році вперше. Строки і тривалість проведення атестації здобувачів у СумДУ визначаються графіком навчального процесу (<https://cutt.ly/5wCWizaf>)

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Процедура проведення контрольних заходів визначена в Положенні про організацію освітнього процесу... (<https://cutt.ly/FYJledB>), Положенні про оцінювання навчальної діяльності... (<https://cutt.ly/7wCRDz1z>), Положенні про проведення ОСКІ ... (<https://cutt.ly/YwCWtIoX>). Правила проведення контрольних заходів чіткі та зрозумілі, є доступними для всіх учасників освітнього процесу (розміщені на сайті ЗВО, веб сторінках кафедр, і на інформаційних кафедральних стендах). Критерії оцінювання ОК прописані в програмах навчальних дисциплін, у силабусах і доводяться до здобувачів перед початком вивчення дисципліни на кафедрі. Термін проведення відповідних контрольних заходів відображені у графіку навчального процесу (<https://cutt.ly/5wCWizaf>); графік

іспитів, у якому зазначено дати і час проведення іспитів складається щосеместрово і затверджується директором ННМІ. На зустрічі з ЕГ здобувачі освіти (Тетяна (5 курс), Валерія (4 курс) зазначили, що студенти знайомі з правилами проведення контрольних заходів, вважають їх чіткими, зрозумілими, обґрунтованими. Студенту, який отримав під час семестрового контролю не більше двох незадовільних оцінок, дозволяється ліквідувати академічну заборгованість до початку наступного семестру, повторне складання іспитів допускається не більше 2 разів: перше перескладання приймає екзаменатор (екзаменатори), друге – комісія, яка формується деканом факультету. Оцінка з дисципліни, яка завершується ПМК, визначається як сума балів за поточну навчальну діяльність (не менше 72), в т.ч. бали за індивідуальну самостійну роботу (не більше 12) та балів за виконання ПМК (не менше 48). Перескладання ПМК з метою підвищення позитивної оцінки не передбачені. У разі, коли здобувач вищої освіти не пересклав ПМК на додатковому тижні – друге перескладання проводиться у вигляді тестування в присутності комісії, і максимальна оцінка, яку здобувач може отримати за ПМК - «3». При вивченні деяких ОК передбачено і заохочувальні бали (не більше 10 балів), які додаються до оцінки з дисципліни - за індивідуальний дослідницький проект, за підготовку мультимедійних презентацій, (Приклад: Робоча програма ОК Дитячі хвороби, Додаток 5АА). Студент, який не погоджується з результатами контрольних заходів, може подати апеляцію (письмово) на ім'я директора інституту. Апеляція розглядається апеляційною комісією не пізніше наступного робочого дня після її подання і у разі встановлення апеляційною комісією порушень під час проведення атестації, які вплинули на результати оцінювання, за її рішенням змінюється оцінка. На зустрічі з ЕГ здобувачі освіти Ольга (3 курс), Олександр (6 курс) повідомили, що студенти знають механізми оскарження, апеляції результатів заліку чи іспиту, водночас присутні на зустрічі студенти не мали особистого досвіду оскарження результатів.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

Політика, стандарти та норми академічної доброчесності (АД) закріплено у Положенні про АД... (<https://cutt.ly/HwZZCFW6>), Кодексі АД (<https://cutt.ly/6wZZXxcO>) які є складовою системи внутрішнього забезпечення якості освіти. СумДУ є членом Європейської мережі АД (European Network for Academic Integrity). Наказом Ректора з 2019 року запроваджена обов'язкові, для здобувачів освіти і НПП, декларації про дотримання АД (<https://cutt.ly/SwZZ7Wqc>). Популяризації АД серед здобувачів і академічної спільноти сприяли низка тренінгів, вебінарів, семінарів. Прикладами є тренінг «АД як складова забезпечення якості освіти у ЗВО: виклики та найкращі практики» який проведено в рамках проектів «Multiplication Trainings for Higher Education Administrators in Ukraine» і «With Academic integrity to EU values: step by step to common Europe» спільно з Українським католицьким університетом (2021); цикл онлайн-заходів, присвячених розгляду національного та європейського досвіду у забезпеченні АД «Тиждень європейських цінностей АД» (2021); онлайн-вебінар «Спартанці науки: інтервенція АД» за підтримки Американських Рад з міжнародної освіти (2021); семінар «PRO доброчесність: інструменти впровадження в діяльність закладу вищої освіти» (2020). Впроваджено навчальний онлайн курс «АД: виклики, дії, успішні історії» У ЗВО усі академічні тексти перевіряють на наявність запозичень відповідно до інструкції (<https://cutt.ly/hwZZ6J4x>); також передбачені винятки з цього правила (<https://cutt.ly/pwZZXpJrb>), а саме допускається копіювання тексту при підготовці заключних звітів НДР, у який можуть входити фрагменти монографій, опублікованих статей, проміжних звітів підготовлені співавторами НДР. У ЗВО укладено угоду з ТОВ «Антиплагіат» щодо використання комерційного ресурсу Unicheck і з ТОВ «Плагіат», останній гарантує перевірку обсягом 1000 документів ресурсом StrikePlagiarism (Додаток 5.1, 5.2). Як повідомила керівник групи сприяння академічної доброчесності Акоюн Д.Е ці ресурси використовують як для контролю унікальності академічних текстів, так і для перевірки власних робіт авторами публікації. Директор бібліотеки Кібальник Ю.Г. повідомила, що у бібліотеці доступ комерційного ресурсу перевірки матеріалу на плагіат мають усі учасники освітнього процесу, однак здобувачі освіти, як встановила ЕГ під час зустрічей, цими можливостями не користуються. У відомостях про СО зазначено, що під час реалізації ОПП 228, були виявлені поодинокі випадки порушення АД, а саме списування при виконанні письмових робіт, запозичення при написанні навчальної історії хвороби студентом А.О., також про вжиті заходи щодо цих здобувачів освіти. Одним з механізмів протидії плагіату є постійно діючий репозитарій (<https://essuir.sumdu.edu.ua/?locale=uk>), який станом на 01.02.24 нараховує понад 92 тис. документів, це наукові публікації працівників та студентів, статті з наукових журналів, автореферати...

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими та зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачами ПРН. Інформація про контрольні заходи є у відкритому доступі і оприлюднюється заздалегідь. Студенти обізнані з правилами оскарження результатів контрольних заходів. Сильною стороною є активна популяризація в ЗВО академічної доброчесності, підвищення рівня освіченості здобувачів і НПП щодо її основних засад, запровадження обов'язкової для усіх учасників освітнього процесу «Декларації про дотримання принципів академічної доброчесності», а також наявність потужного інституційного репозитарію СумДУ, як одного з інструментів запобігання прущень академічної доброчесності.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

Суттєвих недоліків за критерієм 5 не виявлено. Рекомендуємо надати здобувачам освіти можливість перевірки власних текстів на плагіат на комерційному програмному забезпеченні.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

Загалом ЕК визначено повну відповідність ОПП за підкритеріями 5.1. - 5.4, оскільки форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів є чіткими та зрозумілими, доступними, оприлюднюються заздалегідь. Правила проведення контрольних заходів забезпечують об'єктивність екзаменаторів, передбачають процедури врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів та їх повторного проходження. ЗВО популяризує академічну доброчесність, запроваджено обов'язкову «Декларацію про дотримання принципів академічної доброчесності», усі академічні тексти перевіряються комерційними ресурсами на плагіат, створено інституційний репозитарій СумДУ, який постійно поповнюється.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

Академічна та/або професійна кваліфікація НПП, залучених до реалізації ОПП 228, гарантує досягнення цілей та програмних результатів навчання, які визначені цією програмою. Науково-педагогічні працівники (доценти та професори), залучені до реалізації ОПП, мають досвід викладання практичних та лекційних курсів з навчальної дисципліни та можуть забезпечити формування необхідних компетентностей. Кадровий склад ОПП відповідає ліцензійним умовам провадження освітньої діяльності; з інтерв'ю з гарантом ОПП, Петрашенко В.О., за даними самооцінювання та з документів, отриманих ЕГ за запитом з'ясовано, що з 80 науково-педагогічних працівників залучених до реалізації ОПП, усі мають науковий ступінь. З них 30% (24) - доктори медичних наук, 70% (56) - кандидати медичних наук; 30% (24) - мають вчене звання професора, 50% (40) - доцента. Більшість науково-педагогічних працівників є штатними співробітниками, працівники клінічних кафедр є фахівцями, які практикують. Викладачі мають необхідний науково-педагогічний досвід, проводять наукову діяльність та мають публікаційну активність у відповідному до ОК напрямку. У викладачів, задіяних в даній ОП, академічна, професійна та публікаційна активність релевантна тим дисциплінам, які вони викладають. Приклади: Проф. Юрій Шкатула, викладає ОК 28.5 - Травматологія і ортопедія з особливостями дитячого віку, докторську і кандидатку дисертації захистив за спеціальністю 14.01.21 «Ортопедія та травматологія», має низку наукових публікацій за фахом, зокрема: The degree of readiness of students and their parents for the early implementation of basic life support training. Journal of Medical Science, 2023; керівник дисертації здобувача Бадіон Ю. О., спец. «Травматологія та ортопедія». Проф. Олександр Сміян, викладає ОК38 – Дитячі хвороби, д.м.н. за спеціальністю 14.01.10 – Педіатрія, має фахові публікації за спеціальністю (The present conception of neonatal microbiome formation, Східноукраїнський медичний журнал, 2021), науковий керівник НДР «Інфекційні та соматичні захворювання у дітей: особливості перебігу на сучасному етапі та шляхи удосконалення їх лікування», N 0120U102150. 69 викладачів володіють англійською мовою на достатньо високому рівні, що підтверджується сертифікатами (B2, C1). На зустрічі з гарантом ОП ЕГ з'ясувала, що частка викладачів (штатних), що мають науковий ступінь доктора або кандидата наук та читають лекції з навчальних дисциплін за спеціальністю 228 "Педіатрія" становить 100 %.

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

Процедура конкурсного відбору, порядок обрання на посади завідувача кафедри, професора, доцента, старшого викладача, асистента, вимоги до кандидатів детально, чітко описані у «Порядку проведення конкурсного відбору ....» (<https://cutt.ly/wwLUXTSR>). Водночас відповідно до п.2.5 цього положення щодо посад професора, доцента, старшого викладача, асистента зазначено, що ректором може бути прийняте рішення щодо продовження трудових відносин з працівником на посаді, яку він обіймає, без проведення конкурсного відбору. При укладанні контракту чи продовженні трудової угоди одним з обов'язкових документів, які подає претендент, є «Інформаційна довідка щодо відповідності освітньому компоненту освітньої та професійної кваліфікації претендента на заміщення посади

професорсько-викладацького складу та його досягнень» (Додаток 6.1) у якій він зазначає досягнення у професійній діяльності, відповідно до п.38 Ліцензійних умов ОД. Обрання на посаду передбачає: обговорення професійних та особистих якостей претендента на кафедральних зборах та прийняття висновку колективу кафедри шляхом таємного голосування, обговорення на засіданні конкурсної комісії, обговорення та таємне голосування на Вченій раді, укладання контракту Ректором на підставі ухвали Вченої ради. Однією з вимог до осіб, які претендують на посаду доцента, професора є чинний сертифікат з іноземної мови на рівні не нижче В2. Дотримання вимог щодо конкурсного добору викладачів у ЗВО підтвердив на зустрічі з ЕГ директор департаменту про роботі з персоналом Циганюк Д.Л., приклади наведені у наданих документах щодо обрання на посаду (Додаток 6.2, Додаток 6.3). При зустрічі з НПП доц. Бочкова С.І., доц. Петрашенко В.О заявили, що процедура конкурсного відбору у ЗВО є прозорою і дозволяє підібрати професіоналів для забезпечення реалізації ОПП. Усі документи щодо конкурсного відбору є у відкритому доступі на сайті у розділі «Реєстр основної нормативної бази СумДУ» (<https://normative.sumdu.edu.ua/>).

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

Керівники лікувальних закладів беруть безпосередню участь в організації та реалізації освітнього процесу через участь в роботі Вченої ради ННМІ СумДУ (Змисля І. Ф. директор КНП «Обласна дитяча клінічна лікарня», Шевченко В.В. директор КНП «Сумський обласний клінічний онкологічний центр»), також приймають участь у рецензуванні, переглядах, громадського обговорення освітньої програми. Зокрема відгуки та пропозиції до ОПП 228 надали головний лікар центру технологічної медицини Еледія Куц Л.В., директор КНП «Клінічний пологовий будинок» Чирова О.В., керівник медичного центру «МЕДЕЯ» Книш Д.О. У ЗВО створена експертна рада роботодавців (Додаток 6.6), до завдань якої входять експертне оцінювання ОПП, врахування сучасних галузевих особливостей, можливостей працевлаштування випускників, надання пропозиції щодо удосконалення професійних вимог майбутніх лікарів, оцінка якості їх підготовки, а також участь в розробці ОПП, навчальних планів. Засідання Ради проходять регулярно, принаймні 4 рази на рік (приклад протокол Додаток 6.7). До проведення аудиторних занять залучені лікарі-ординатори, завідувачі відділень, зокрема до викладання ОК28.1 залучено, завідувача торакального відділення КНП Сумської ОКЛ Голубничого С.О., сімейних лікаря університетської клініки Іванова А.С., Строй І.А (викладачі ОК20), терапевта відділення екстреної медичної допомоги Центральної міської лікарні Рибалко М.П. (викладач ОК25.1), заступник директора КНП «Дитяча клінічна лікарня Святої Зінаїди» Спічакова Н.М. (викладач ВК «Клінічні аспекти імунопрофілактики») та інші.

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

Навчання з дисциплін професійного спрямування на клінічних кафедрах СумДУ проводять викладачі, які проводять лікувально-консультативну роботу на клінічних базах кафедр і мають лікарську категорію. До викладання профільних дисциплін залучені визнані професіонали спеціальності, які працюють в університеті за сумісництвом, частина з них є потенційними роботодавцями, зокрема за інформацією директора ННМІ Лободи А.І. сумісниками працюють лікарі-ординатори, завідувачі відділень - Бугаєнко В.О., Спічакова Н.М., Рибалко М.П., Сухонос В.А., Строй Є.А., Іванова А.С. це відображено у самоаналізі та у скан-копіях наказів про зарахування на посади за сумісництвом (Приклад: Додаток 6.4, Додаток 6.5). Виробничу практику студенти проходять відповідно до укладених угод між ЗВО і лікувальними закладами. Як зазначила директор дитячої клінічної лікарні Бугаєнко В.О. завідувачі відділень цих установ є керівниками практики, і водночас вони часто надають рекомендації майбутнім випускникам щодо працевлаштування у своєму лікувальному закладі. Студенти мають змогу навчатися у провідних фахівців та експертів галузі (приклад: щорічні візити проф. Тодуров Б.М. директора Інституту серця), часто з лекціями виступають провідні закордонні вчені (приклад: доцент кафедри психології Університету Барселони Carles Soriano-Mas з лекцією «Obsessive-compulsive Disorder» (2022р.), професор Кембриджкого університету Роберт Вайтекер презентував лекцію «Ураження нервів верхньої кінцівки» (2023р.). Професор кафедри педіатрії Попов С.В. є почесний клінічний співробітник кафедри жіночого та дитячого здоров'я Ліверпульського університету. Положенням ЗВО передбачено залучення іноземних фахівців до викладацької роботи на кафедрах СумДУ (<https://cutt.ly/dwLOWimo>).

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

Керівництво СумДУ несе відповідальність за забезпечення процесу підвищення кваліфікації науково-педагогічних та педагогічних працівників, відповідно до чинного Положення..... (Додаток 6.8). Підвищення кваліфікації зобов'язані проходити усі НПП кожні 5 років, обсяг підвищення кваліфікації впродовж 5 р. не менший ніж 6 кредитів ЄКТС (для НПП, які вперше призначені на посаду - протягом перших 2-х р. від початку роботи, обсягом не менше ніж 2 кредити ЄКТС). Це координується Центром розвитку кадрового потенціалу (<https://crkp.sumdu.edu.ua/uk/>). Підвищення кваліфікації можливе шляхом формальної й інформальної освіти. У ЗВО запроваджено накопичувальну систему яка враховує результати навчання за різними видами підвищення кваліфікації та здобутки у навчально-методичній, науково-інноваційній, організаційній які визнаються як результати самоосвіти викладача (<https://crkp.sumdu.edu.ua/images/kontrolni.pdf>). У відповідь на запит ЕГ

повідомлено, що протягом останніх 5 років свою кваліфікацію підвищили 80 працівників (100%), які залучені до викладання ОПП. На курсах, які проводяться затвердженого календарного плану (приклад Додаток 6.9), викладачі навчаються коштом державного бюджету чи власних надходжень університету, зі збереженням заробітної плати (приклад: Додаток 6.10) як передбачено у Положенні .... (Додаток 6.8). Проректор ЗВО Школьник І.О. зазначила, що результати підвищення кваліфікації враховуються під час проведення конкурсного відбору на посади, при прийнятті рішення щодо преміювання.

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

У СумДУ добре налагоджена система стимулювання викладацької майстерності, порядок стимулювання викладачів відображено у колективному договорі, «Положенні про преміювання працівників...» (<https://cutt.ly/NwZxiobW>). Преміювання НПП здійснюється з метою стимулювання високопрофесійного і своєчасного виконання ними службових обов'язків, ефективної, творчої ініціативної діяльності, мотивації досягнення поставлених цілей. Встановлення премії та її виплата здійснюються в залежності від особистого трудового внеску кожного співробітника в досягненні високих кінцевих результатів діяльності структурного підрозділу, університету в цілому, що відображено у результатах рейтингового оцінювання. Встановлено такі види премій: щомісячна на визначений період або без обмеження терміну; регулярна за підсумками роботи за місяць; одноразова за певні досягнення. У Реєстрі основної нормативної бази СумДУ (<https://normative.sumdu.edu.ua/>), у відомостях про СО також зазначено низку положень, щодо преміювання за певні види сумлінно виконаної роботи: «Про преміювання за винахідницьку діяльність» «За активну участь у підготовці проектів на державні наукові гранти», «Про додаткове преміювання вчених за особливі досягнення у науковій роботі та підготовці науково-педагогічних кадрів», «Про преміювання за досягнення високого рівня оприлюднення результатів наукових досліджень», «За активну участь у підготовці грантових заявок». До нематеріальних видів заохочення НПП можна віднести нагородження почесними грамотами, подяками, присвоєнням почесних звань («Заслужений діяч науки і техніки України», «Заслужений працівник освіти України», «Заслужений працівник охорони здоров'я України», «Заслужений лікар України»). На зустрічі ЕГ з керівництвом Університету було зазначено, що керівництво ЗВО різнобічно підтримує і заохочує публікацію статей і тез у вітчизняних та закордонних журналах, електронних виданнях, видання навчальних посібників, монографій, підручників. На запит ЕК ЗВО надані скан-копії 2-х наказів про преміювання НПП - Додаток 6.11, Додаток 6.12. Про щорічні преміювання працівників і про інші види заохочень ЕГ такою повідомив проректор Леонов С.В. Преміювання відбувається за рахунок коштів загального та спеціального фонду бюджету в межах кошторисних призначень.

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

Сильною стороною ОПП є те, що академічна та професійна кваліфікація викладачів, залучених до реалізації освітньої програми забезпечує досягнення цілей та програмних результатів навчання. Взірцевою практикою є запровадження та використання обов'язкового, при заміщенні посад за конкурсом, документу - «ІНФОРМАЦІЙНА ДОВІДКА щодо відповідності освітньому компоненту освітньої та професійної кваліфікації претендента...» яка відображає виконання претендентом ліцензійних умов освітньої діяльності. Позитивними практиками можна вважати забезпечення викладання клінічних дисциплін на клінічних базах Університету; залучення роботодавців до реалізації ОПП «Педіатрія». Сильною стороною також є активна позиція ради роботодавців, які регулярно проводять експертне оцінювання ОПП з урахуванням галузевих особливостей, можливостей працевлаштування випускників, оцінюють якість підготовки лікарів, приймають участь в розробці ОПП, навчальних планів. У ЗВО добре налагоджена система професійного розвитку і стимулювання викладацької майстерності.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

Суттєвих недоліків за критерієм 6 не виявлено

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень А

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

Академічна та професійна кваліфікація викладачів, в повному об'ємі забезпечує досягнення цілей та ПРН ОПП. Належна професійна кваліфікація забезпечується кадровою політикою ЗВО, вимогою до кандидатів при заміщенні

вакантних посад є подання документів, які констатують виконання претендентом ліцензійних умов освітньої діяльності, що ЕГ було розцінено як взірцева практика. Сильною стороною є активна, постійно діюча рада роботодавців. Роботодавці і практичні лікарі залучені до реалізації освітнього процесу. У ЗВО добре налагоджена система професійного розвитку і стимулювання викладацької майстерності.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

Фінансові ресурси та матеріально-технічні ресурси СумДУ цілком дозволяють досягнути визначених ОПП цілей та програмних результатів навчання. Згідно з ВСО, ЗВО активно розширює матеріально-технічні можливості, зокрема, у 2018-2021 роках було придбано столи анатомічні, симулятори Laerdal та атомно-силовий мікроскоп на загальну суму близько 8 млн.грн. А також, відзначено значне збільшення обсягу надходження коштів для фінансування наукових досліджень і розробок, зокрема, у 2023 році кошторис становив 12,2 млн.грн., порівняно з 9,9 млн.грн. у 2021 році. В ході огляду матеріально-технічної бази університету, ЕГ відмітила проведенні ремонтні роботи та оновлення в ННМІ, відповідно до ВСО, витрати становили приблизно 12 млн.грн. Навчально-методичне забезпечення ОПП «Педіатрія» повністю задовольняє потреби здобувачів. Про це свідчать ресурси бібліотечного фонду та програмне забезпечення, в тому числі і власної розробки. Здобувачі та НПП мають вільний безоплатний доступ до бібліотечного фонду, який становить 3 млн. документів; 198,2 тис. е-документів. Навчальний процес забезпечується бібліотекою СумДУ (<https://cutt.ly/6wLFBGAo>) та бібліотекою Медичного інституту (<https://cutt.ly/swLFNSox>), інституційним репозитарієм (<https://cutt.ly/dwpdb9bS>), електронною бібліотекою (<https://cutt.ly/TwpdneN5>), ОСВ (<https://cutt.ly/cwpdfnGY>) та MIX (<https://cutt.ly/Bwprdnn5r>), «Електронний каталог». Академічна спільнота має доступ до 36 ресурсів. На базі СумДУ функціонує Спортивно-оздоровчий центр «Універ» (<https://cutt.ly/MwLFMM8J>), Стартап-центр СумДУ (<https://cutt.ly/GwprfePYV>), на базі якого проводяться навчальні курси, бізнес-ігри, коуч-тренінги тощо. До складу студентського містечка входить 7 гуртожитків (<https://cutt.ly/JwprfqEea>). Функціонує університетська клініка (<https://cutt.ly/3wprfwMMo>), велика кількість спортивно-оздоровчих центрів та закладів, серед яких 33 спортивні зали, 2 басейни та Палац студентського спорту (<https://cutt.ly/XwprflQd>), культурно-мистецький центр (<https://cutt.ly/iwprfy2r1>) та гуртки (<https://cutt.ly/9wprfuuvP>), їдальні та буфети, медпункт тощо, що забезпечує позанавчальну активність студентів. В ході проведення акредитаційної експертизи, ЕГ встановила, що усі бажаючі студенти в 2022-2023 н.р. мають змогу заселитися до гуртожитків, з врахуванням рейтингової системи. На базі СумДУ створене студентське самоврядування (студентський директорат (<https://cutt.ly/OwLF2LRV>), ректорат (<https://cutt.ly/6wLF2EwD>), профспілка (<https://cutt.ly/owLF2FA1>), студмістечко (<https://cutt.ly/9wLF21zN>)). Регулярно проводяться зустрічі з керівництвом щодо умов навчання. Під час огляду матеріально-технічної бази, було встановлено, що на базі ЗНО немає єдиного центру з використанням симуляційних технологій (симуляційний центр), СумДУ використовує децентралізований доступ до тренажерів під час провадження освітнього процесу. Проте, ЕГ вважає доцільним створення єдиного центру, це дозволить відтворити проходження ЕДКІ в найбільш наближених умах до іспиту.

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

Під час огляду матеріально-технічної бази ЕГ, було продемонстровано можливість вільного та безоплатного доступу студентів та інших учасників освітнього процесу до відповідної необхідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, а також, це було підтверджено на зустрічі зі здобувачами та НПП. Усе навчально-методичне забезпечення наявне, доступ до нього здійснюється через офіційну сторінку ЗВО, особисті електронні кабінети студентів та через безпосереднє звернення до бібліотечного фонду СумДУ. ЕГ відзначає, як позитивну практику, створення Електронного кабінету студента, що дозволяє у зручний для здобувачів час здійснювати доступ до опитувань, поточної успішності, методичних рекомендацій, тощо. Під час зустрічі з допоміжними структурними підрозділами, ЕГ встановила, що графік роботи бібліотеки у робочі дні з 8:00 до 17:00, проте, існує практика оренди приміщень та можливість доступу до учбових приміщень до 21:00 (за винятком отримання літератури). ЕГ вважає, що даний графік роботи не може цілком задовольнити потреби здобувачів. Рекомендовано збільшити графік роботи бібліотеки в будні дні та передбачити можливість оффлайн доступу до репозитарію бібліотеки у вихідні дні. Директор бібліотеки СумДУ відзначила, що за останній рік було придбано літератури на приблизну вартість 702 тис.грн. в тому числі друкованої літератури - 200 тис. грн.. Під час зустрічей зі здобувачами та допоміжними структурними підрозділами, було встановлено, що стейкхолдери мають можливість звернутись до психологічної служби, доступ до якої безкоштовний та необмежений в кількості прийомів. На базі СумДУ було створено центр підтримки сім'ї «Студентський лелека» (<https://cutt.ly/twprgyb7g>), що дає змогу здобувачам поєднувати освітній процес та батьківство. Під час зустрічі зі здобувачами, ЕГ встановила, що доступ до центру вільний та цілком задовольняє потреби здобувачів.

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

Безпечність освітнього середовища забезпечується системою заходів щодо дотримання техніки безпеки, санітарних норм, правил протипожежної безпеки. На початку навчального року у всіх гуртожитках проходять зустрічі студентів із заступниками деканів факультетів по роботі у гуртожитках, з адміністраторами гуртожитків, співробітниками відділу по роботі зі студентами у гуртожитках, головами студрад гуртожитків із метою ознайомлення студентів з їхніми правами та обов'язками, з правилами техніки безпеки, правилами поведінки в гуртожитку та організації змістовного дозвілля студентів у позанавчальний час (<https://cutt.ly/TwLF09oQ>) За умов військової агресії якість та безпечність освітнього процесу забезпечується створенням пунктів освітньої та наукової незламності, забезпеченими безперерйним енергопостачанням та інтернетом (<https://cutt.ly/EwpfQ1P>). СумДУ оснащений бомбосховищами (<https://cutt.ly/4wpffEiY>). Під час зустрічі зі здобувачами та представниками студентського самоврядування, було встановлено, що гуртожитки обладнані ізоляторами, що забезпечує безпечність спільного проживання, в умовах епідемічної небезпеки.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

Інформаційна підтримка забезпечується бібліотекою СумДУ (<https://cutt.ly/6wLFBGAO>) та бібліотекою Медичного інституту (<https://cutt.ly/swLFNSox>), інституційним репозитарієм (<https://cutt.ly/dwpdb9bS>), електронною бібліотекою (<https://cutt.ly/TwpdneN5>), OCW (<https://cutt.ly/cwpdfnfGY>) та MIX (<https://cutt.ly/Bwpdfnn5r>). А також, функціонує система АСУ «Університет» та особисті електронні кабінети студентів. Було започатковано програму кураторства під патронатом професорсько-викладацького складу, студентського директорату та залученням здобувачів до акцій студентського самоврядування. А також, існує практика зустрічей з ректором у форматі «віч-на-віч» та щорічних зустрічей з гарантом та директором ННМІ. Соціальна підтримка реалізується, зокрема, через функціонування центру «Студентський лелека», що дає змогу здобувачам поєднувати освітній процес та батьківство. Під час зустрічі зі здобувачами, ЕГ встановила, що дана практика позитивно оцінюється серед студентства. В СумДУ здійснюють підтримку студентів пільгових категорій, здобувачі мають змогу отримати соціальні стипендії та оформити субсидії. ЗВО співпрацює з Департаментом соціального захисту, що дозволяє суттєво спростити процедуру отримання субсидій для відповідних груп стейкхолдерів. На базі ЗВО функціонує центр психологічної підтримки, під час зустрічі з допоміжними структурними підрозділами, ЕГ встановила, що жодних обмежень по кількості звернень та доступу до послуг немає.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

СумДУ створює інклюзивне освітнє середовище (<https://cutt.ly/1wpbQZZh>) для спільного навчання, виховання та розвитку здобувачів освіти з урахуванням їхніх потреб та можливостей. ЗВО надає безкоштовну можливість складання індивідуального плану та відпрацювання академічної заборгованості внаслідок погіршення стану здоров'я. Здобувачі з особливими потребами мають можливість отримувати соціальну стипендію та оформити субсидії. Під час огляду матеріально-технічної бази, ЕГ встановила, що усі навчальні корпуси і гуртожитки облаштовані пандусами, встановлені підймальні платформи для людей з інвалідністю. Відповідно до ВСО розробляються таблички і вказівники, надруковані шрифтом Брайля. СумДУ забезпечує підтримкою молодих батьків, через створення центру підтримки сім'ї «Студентський лелека» (<https://cutt.ly/twpyb7g>). За даною ОПП навчаються 4 здобувачі. Під час зустрічі зі здобувачами вищої освіти (студентка 5 курсу Т., та студентка 5 курсу І., які є батьками малолітніх дітей), ЕГ отримала позитивні відгуки про функціонування центру.

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

Політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій здійснюється відповідно до наказу «Щодо створення університетської Комісії з етики та управління конфліктами» (<https://bit.ly/3oV56H2>), «Про запобігання корупції» (<https://bit.ly/3bmbbhw>), Положення про організацію оцінювання здобувачами вищої освіти якості освітньої діяльності при вивченні навчальних дисциплін (<https://bit.ly/3CoPYj3>), Положення про Комісію з профілактики правопорушень студентів (<https://bit.ly/3BnQQ6d>), Політики рівності СумДУ (<https://bit.ly/3jKHTOo>) та іншими внутрішніми нормативними документами (<https://bit.ly/3zll9VN>), доступними у вільному доступі на офіційному веб-сайті університету, через платформи особистих електронних кабінетів студентів та викладачів. Під час зустрічей зі здобувачами було встановлено, що функціонує електронна скринька (kanc@sumdu.edu.ua), куди можна звернутись у випадку виявлення фактів дискримінації, булінгу та порушення академічної доброчесності, тощо. Також, студенти мають можливість звернутись до ректора з відповідним повідомленням. ЕГ встановила, що випадків конфліктних ситуацій на ОПП «Педіатрія» виявлено не було, але представники студентського самоврядування повідомили, що були звернення на інших освітніх програмах (ОПП «Журналістика» та ОПП «Електроніка»), проте, конфліктні

ситуації було вирішено відповідно до Положення. В СумДУ функціонує програма кураторства, що також забезпечує інформаційну доступність для усіх учасників освітнього процесу.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

Під час проведення акредитаційної експертизи, ЕГ відзначила наявність Електронного кабінету студента, що дозволяє студентам мати доступ до усіх необхідних ресурсів в будь який зручний час. На думку ЕГ це приклад вдалої практики по диджиталізації освітнього процесу. Стейкхолдери мають можливість імплементувати наукову складову в подальшу свою практичну діяльність. Зокрема, це реалізується через участь у щорічних конференціях та можливість виконання практичних наукових досліджень на базі ННМІ. Зв'язок між здобувачами та ОСС здійснюється в доступному та зручному для обох сторін альтернативному форматі (телеграм-канали), що забезпечує своєчасність та актуальність донесення інформації, також функціонують звичні методи комунікації через корпоративну пошту та інші.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

На думку ЕГ, необхідним етапом підготовки здобувачів є створення симуляційного центру на базі СумДУ. Це дозволить студентам здійснювати підготовку до ліцензованих іспитів в найбільш наближених до цього умовах з дотриманням часових обмежень для виконання завдань. На разі в ЗВО є наявне матеріально-технічне забезпечення для відпрацювань практичних навичок, проте, доступ до них децентралізований (через відповідні кафедри). ЕГ вважає доцільним переглянути години роботи бібліотеки, зокрема збільшити тривалість її роботи в будні дні та можливість роботи у вихідні, це дозволить здобувачам отримати доступ до літератури в зручний для них час.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

Заклад забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів як до інфраструктури, так і до інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та наукової діяльності в межах освітньої програми. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси. Створені умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами. ЕГ вважає, що встановлена повна відповідність даної ОП по підкритеріям 7.3,7.4,7.5,7.6. ЕГ встановила часткову відповідність даної ОП по підкритеріям 7.1,7.2. ЕГ рекомендує звернути увагу на можливість створення централізованого симуляційного центру на базі СумДУ, що дозволить відпрацювання практичних навичок та відтворити наближені умови до проходження ліцензованих іспитів (підкритерій 7.1). А також, ЕГ вважає, що перегляд роботи бібліотеки СумДУ (в т.ч. видача підручників після 17:00 та робота у вихідні дні), позитивно вплине на якість підготовки здобувачів до практичних занять (підкритерій 7.2). Проте, критичних зауважень за Критерієм 7 ЕГ не встановила, наявні окремі недоліки, що легко усуваються в процесі удосконалення ОПП «Педіатрія». В СумДУ ОПП «ПД» загалом відповідає за Критерієм 7 на рівні «В»

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

Під час проведення акредитаційного процесу, відповідно сомооцінювання ЕГ визначила, що розробка, затвердження, моніторинг, перегляд ОП регулюються Положенням про освітні програми (<https://cutt.ly/ZwarOPVS>), Методичною інструкцією «Загальні вимоги до структури, змісту та оформлення освітніх програм» (<https://cutt.ly/4warO8fd>). Відповідно до нормативної бази СумДУ та рекомендацій ради із забезпечення якості (<https://cutt.ly/kwarALN2>) відбувається перегляд та оновлення/модернізація ОП за їх результатами. У 2021 році оновлена ОПП підготовки магістра за другим рівнем вищої освіти за спеціальністю 228 «Педіатрія», галузі знань 22 «Охорона здоров'я», яка представлена на сайті СумДУ (<https://cutt.ly/JwC3cH6g>)

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Представники ОСС та студенти залучаються до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості. Позиція від здобувачів формується через опитування та на щорічних зустрічах з гарантом та ректором, а також через електронну скриньку (kanc@sumdu.edu.ua). Студенти проходять опитування щодо якості організації освітньої діяльності при вивченні дисциплін відповідно до Положення (<https://cutt.ly/dwayKssq>), оцінювання якості реалізації ОПП (<https://cutt.ly/uwDxzonzr>). Результати опитувань обговорюються на засіданнях РППГ та ЕРР. За результатами оцінювання враховуються пропозиції здобувачів щодо підвищення якості навчання, проводиться щорічний конкурс «Кращий викладач очима студентів» (<https://cutt.ly/uwJ54LJN>). Відповідно до протоколів позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми, зокрема залучення здобувачів до перегляду ОПП здійснюється безпосередньо під час засідань РППГ, фокус-груп та на відкритих зустрічах з гарантом ОП (<https://cutt.ly/3wQHYS11>). Зокрема, здобувач освіти Терещук П.О. виступив з пропозицією зменшити кількість тестових питань по дисциплінах. Пропозиція була відхилена (Протокол РППГ №3 від 27.03.2020 р.), а пропозицію здобувача освіти Теницького О. щодо внесення інформації про електронний особистий кабінет у пункт 1.8, підпункт інформаційне та навчально-методичне забезпечення було підтримано на засіданні РППГ (протокол № 5 від 25.08.2021). Відповідно до ВСО Студентське самоврядування безпосередньо бере участь у процедурах ВЗЯ ОП через членство у вченій раді, Раді забезпечення якості СумДУ (членами є студентський ректор, студентський проректор з навчально-наукової роботи, студентські директори інститутів/студентські декани факультетів) і Раді забезпечення якості ННМІ (членом є Головач Д.). До складу Центру забезпечення якості включена Студентська агенція співдії якості освіти, що функціонально підпорядковується студентському ректорату та формується з представників кожного інституту/факультету (<https://cutt.ly/ZwDxc1MP>). Під час зустрічей з представниками ООС та здобувачами, ЕГ відзначила достатню обізнаність студентів щодо періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

З метою забезпечення якості професійної підготовки фахівців на основі комплексного співробітництва випускової кафедри університету з провідними роботодавцями, шляхом об'єднання інтелектуального потенціалу, матеріальних та корпоративних ресурсів, було створено Експертну раду роботодавців за спеціальності 228 «Педіатрія» (Наказ Ректора від 28 квітня 2023 року №0336-І). До складу увійшли: директор КНП «Дитяча клінічна лікарня Святої Зінаїди», заступник директора з медичної частини КНП «Дитяча клінічна лікарня Святої Зінаїди» Сумської міської ради, директор КНП «Обласна дитяча клінічна лікарня» Сумської обласної ради, медичний директор КНП «Обласна дитяча клінічна лікарня» Сумської обласної ради, спеціаліст відділу лікувально-профілактичної допомоги та фармацевтичного забезпечення населення Управління охорони здоров'я Сумської ОДА, головний спеціаліст у відділі охорони здоров'я Сумської міської ради. Роботодавці входять до складу Вченої ради ННМІ (Змисля І.Ф.). Під час робочого візиту 31.07.2020 р. директор Інституту серця МОЗ України Тодуров Б. М. запропонував додати вибірково дисципліну «Інвазивні методи діагностики та лікування кардіологічної патології» для абітурієнтів 2021 р. вступу. Дана пропозиція була у подальшому підтримана на засіданнях ЕРР, РЯ ННМІ. Відповідно до відомостей самооцінювання, свої пропозиції щодо обговорення ОП роботодавці мають можливість надавати і через форму зворотнього зв'язку на сайті ННМІ (<https://cutt.ly/1waiFcU9>). Так, через таку форму надійшла пропозиція від директора КНП СМР «ЦМКЛ» Домінас В.М.: а зазначити роль лікарів-сумісників у забезпеченні практичної складової педагогічного процесу у пункті 1.8 ОП. ЕГ вважає, що створення опитування для категорії «Роботодавці» (як доповнення до форми зворотнього зв'язку), могло б дозволити оцінити рівень задоволеності якістю підготовки здобувачів, як теоретичною, так і практичною її складовою у відсотковому співвідношенні. На думку ЕГ, це могло б покращити взаємозв'язок між усіма стейкхолдерами та забезпечити розуміння подальшої траєкторії розвитку ОПП.

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

Перший випуск студентів за освітньою програмою "Педіатрія" у Сумському державному університеті планується на 2023-2024 навчальний рік. Проте, відповідно до наказу ректора «Щодо розбудови системи зв'язків університету з головними стейкхолдерами» (<https://cutt.ly/BwaiVCOo>), було створено бази даних головних вітчизняних та іноземних стейкхолдерів СумДУ. Було класифіковано за наступними категоріями: випускники, роботодавці, замовники наукових послуг, партнери з інших видів наукової та навчальної діяльності тощо, з метою організації роботи щодо розбудови системи зв'язків університету з головними стейкхолдерами. Відповідно до відомостей самооцінювання, навчальний відділ практики та інтеграційних зв'язків з замовниками кадрів та на рівні ННМІ здійснюється збір та обробка інформації щодо працевлаштування випускників (здійснюється у межах централізованого підрозділу).

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

Під час проведення акредитаційної експертизи, відповідно до відомостей самооцінювання, було виявлено ряд недоліків, що були взяті до уваги в процесі перегляду ОПП. Зокрема, було проведено роботу щодо інформування студентів про програми академічної мобільності було запроваджено інформування студентів першого курсу на кураторських годинах; надається інформація через телеграм-канал кафедри, започатковано зустрічі на систематичній основі зі студентами старших курсів, в т.ч. із запрошення студентів, які мають успішний досвід участі у міжнародних освітніх проєктах (<https://cutt.ly/BwFVIErS>). Під час зустрічей зі здобувачами, ЕГ визначила задоволеність студентів розробкою програми кураторства та впровадженням альтернативних методів інформування, зокрема, через соціальні мережі. Також, була проведена низка методичних семінарів для науково-педагогічних працівників, в результаті, було введено нові методики навчання для розвитку soft skills через кейс-методи, проєктне та проблемне навчання, а також організовано брейн-ринги. На думку ЕГ, щорічне проведення перевірки готовності кафедр до нового 2022-2023 навчального року (з 26.09 по 30.09.2022 року), комісією у адміністративно-викладацькому складі ННМІ, забезпечує об'єктивність, комплексність та багаторівневність внутрішньої системи забезпечення якості вищої освіти.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Акредитація ОПП «Педіатрія» в СумДУ проводиться вперше. Проте, ЗВО має досвід проходження акредитаційних експертиз, зокрема, ОПП «Медицина». Було рекомендовано розглянути можливість розвитку система кураторства для підтримки здобувачів в освітньому середовищі. Відповідно було запроваджено з боку викладачів - програму кураторства для студентів I курсу, студентського кураторства під патронатом студентського директорату (<https://cutt.ly/VwDxOo84>). Під час зустрічей з представниками студентського самоврядування та здобувачами ОПП «Педіатрія», ЕГ відзначила задоволеність від започаткування практики кураторства. Під час акредитації ОПП «Стоматологія» було рекомендовано посилити зусилля в напрямку залучення здобувачів до міжнародної академічної мобільності. Для підвищення ефективності поінформованості студентів щодо можливостей академічної мобільності, були введені наступні заходи: інформаційні сесії для студентів першого року навчання під час кураторських годин, розсилка новин через телеграм-канал кафедри, а також організація регулярних зустрічей зі студентами старших курсів, включаючи залучення студентів з позитивним досвідом участі в міжнародних освітніх програмах (<https://cutt.ly/BwFVIErS>). Проте, відповідно до акредитаційної експертизи, ОПП «Медицина» (<https://cutt.ly/bwVjOsdI>), було рекомендовано переглянути графік роботи бібліотеки (критерій 7, слабкі сторони). На думку ЕГ, доступ до бібліотеки для здобувачів у позаурочний час - невід'ємна складова освітнього процесу.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

Процедура внутрішнього забезпечення якості вищої освіти включає залучення здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних кадрів до процесу вдосконалення ОП, анкетування здобувачів, обговорення на засіданнях Вченої ради, на щорічних зустрічах з гарантом та ректором. В зв'язку з відсутністю випускників за даною ОП "ПД" на другому магістерському освітньому рівні, СумДУ не мав змоги залучати їх до опитувань та регулярного перегляду ОПП, проте функціонують окремі бази даних головних стейкхолдерів. Збір та обробка інформації щодо працевлаштування випускників здійснюється у межах централізованого підрозділу – навчального відділу практики та інтеграційних зв'язків з замовниками кадрів і на рівні ННМІ. На думку ЕГ, в СумДУ сформована культура якості вищої освіти, що є основою для неперервного вдосконалення освітніх програм та діяльності. Встановлення високих стандартів якості освіти, постійне оновлення навчальних планів та методів викладання, а також активне впровадження інноваційних технологій в навчальний процес сприяють підготовці висококваліфікованих фахівців у галузі медицини. Заклад акцентує увагу на важливості зворотного зв'язку від студентів та випускників для постійного покращення якості освітніх послуг. Такий підхід дозволяє Сумському медичному інституту не тільки підтримувати, а й розвивати культуру якості, що сприяє досягненню високих академічних результатів та професійного зростання студентів.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

СумДУ дотримується процедур розроблення, затвердження, моніторингу та перегляду ОПП. У СумДУ регулярно проводяться анкетування здобувачів вищої освіти та викладачів, щодо якості ОПП. Позиція від здобувачів формується через опитування та на щорічних зустрічах з гарантом та ректором, а також через електронну скриньку (kanc@sumdu.edu.ua). Студенти проходять опитування щодо якості організації освітньої діяльності при вивченні дисциплін відповідно до Положення (<https://cutt.ly/dwayKssq>), оцінювання якості реалізації ОПП (<https://cutt.ly/uwDxzonzr>). Результати опитувань оприлюднюються на офіційному сайті СумДУ. Побажання стейкхолдерів враховуються при регулярному перегляді ОПП. Зокрема, здобувач освіти Терещук П.О. виступив з

пропозицією зменшити кількість тестових питань по дисциплінах. Пропозиція була відхилена (Протокол РПГ №3 від 27.03.2020 р.), а пропозицію здобувача освіти Теницького О. щодо внесення інформації про електронний особистий кабінет у пункт 1.8, підпункт інформаційне та навчально-методичне забезпечення було підтримано на засіданні РПГ (протокол № 5 від 25.08.2021). В ЗВО створена та функціонує зріла система внутрішнього забезпечення якості вищої освіти, яка здатна своєчасно реагувати на зміни в освітньому процесі та недоліки в освітній програмі.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

В ході проведення акредитаційної експертизи, ЕГ встановила, що під час проведення попередніх акредитацій на інших ОПП, зокрема ОПП "Медицина" (<https://cutt.ly/bwVjosdI>) було лише частково враховано зауваження та пропозиції, що були сформульовані, зокрема було рекомендовано переглянути графік роботи бібліотеки (критерій 7, слабкі сторони). На думку ЕГ, перегляд роботи бібліотеки, є необхідним для забезпечення якості вищої освіти як на суміжних спеціальностях, так і на ОПП "Педіатрія". Рекомендовано проводити щорічне опитування роботодавців (як доповнення до форми зворотного зв'язку), для оцінки рівня задоволеності якістю підготовки здобувачів, як теоретичною, так і практичною її складовою. це могло б покращити взаємозв'язок між усіма стейкхолдерами та забезпечити розуміння подальшої траєкторії розвитку ОПП.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

ЕГ вважає, що встановлена повна відповідність даної ОП по підкритеріям 8.1,8.2,8.4,8.5,8.7, оскільки в СумДУ дотримуються встановлених процедур створення, ухвалення та регулярного оновлення освітніх програм згідно з внутрішніми нормами. Студенти активно залучаються до процесу оновлення освітніх програм, де їхні пропозиції враховуються для удосконалення. В ході акредитаційної експертизи, ЕГ визначила, що роботодавці також беруть активну участь у перегляді програм, що сприяє зростанню їх цінності та релевантності, забезпечуючи випускникам конкурентні переваги на ринку праці. Було створено Експертну раду роботодавців за спеціальності 228 «Педіатрія» (Наказ Ректора від 28 квітня 2023 року №0336-І). Роботодавці входять до складу Вченої ради ННМІ (Змисля І.Ф.). Студенти проходять опитування щодо якості організації освітньої діяльності при вивченні дисциплін відповідно до Положення (<https://cutt.ly/dwayKssq>), оцінювання якості реалізації ОПП (<https://cutt.ly/uwDxzonzr>). Результати опитувань оприлюднюються на офіційному сайті СумДУ. ЕГ встановила часткову відповідність даної ОП по підкритеріям 8.3,8.6. ЕГ рекомендує звернути увагу на графік роботи бібліотеки. На думку ЕГ, це забезпечить можливість студентів оффлайн доступу до матеріалів бібліотеки, що є вирішальним у підготовці висококваліфікованих кадрів. А також, ЕГ вважає, що щорічне опитування для роботодавців (як доповнення до форми зворотного зв'язку), могло б дозволити оцінити рівень задоволеності якістю підготовки здобувачів, як теоретичною, так і практичною її складовою у відсотковому співвідношенні. На думку ЕГ, це могло б покращити взаємозв'язок між усіма стейкхолдерами та забезпечити розуміння подальшої траєкторії розвитку ОПП. Зібрані факти та докази дозволяють зробити висновок про відповідність програми вимогам та критеріям оцінювання. Виявлені недоліки не мають істотного впливу на якість освітніх послуг або на компетенції та професійні результати студентів. Освітньо-професійна програма «Педіатрія» в СумДУ в цілому відповідає вимогам Критерію 8 на рівні «В».

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

У СумДУ визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу є доступними та послідовно дотримуються під час реалізації ОП. Всі регламентуючі документи знаходяться у вільному доступі на офіційній сторінці СумДУ (<https://cutt.ly/ZwLDUmXy>). Статут Сумського державного університету (<https://cutt.ly/owLDIqHt>), Стратегія розвитку Сумського державного університету на 2020-2026 роки (<https://cutt.ly/WwLFs7Wn>), Реєстр посадових інструкцій СумДУ (<https://cutt.ly/6wLFEq7K>), а також Реєстр основної нормативної бази системи управління якістю Сумського державного університету (<https://cutt.ly/CwLFRriO>), де можна ознайомитись з наступними документами: Кодекс академічної доброчесності СумДУ (<https://cutt.ly/6wLFRQuj>), нормативні документи стосовно організації навчального процесу (<https://cutt.ly/KwLFOjIy> пункт 5). Прийняті у СумДУ процедури визначають права й обов'язки науково-педагогічних працівників, здобувачів вищої освіти та є доступними для всіх учасників освітнього процесу. Під час дистанційної експертизи підтверджено, що учасники освітнього процесу ознайомлені з наведеними документами, про що свідчить аналіз анкетування та онлайн спілкування зі стейкхолдерами та здобувачами. Анкети стейкхолдерів

та результати анкетування рівня задоволеності здобувачів ВО викладено за посиланням (<https://cutt.ly/jwLFfwTY>) на офіційному сайті ЗВО. В ході проведення акредитаційної експертизи, ЕГ встановила, що відповідно до Положення про реалізацію права здобувачів вищої освіти на вибір навчальних дисциплін в Сумському державному університеті (<https://cutt.ly/qwVkvBsg>). «...Якщо здобувач не визначився з переліком ВНД та не реалізував свій вибір у визначені строки, вибір ВНД здійснює деканат з урахуванням кількісних показників здійснення вибору іншими здобувачами...». На думку ЕГ, такий підхід може чинити перешкоди для формування здобувачем індивідуальної освітньої траєкторії. ЕГ рекомендує переглянути методи сповіщення здобувачів про дедлайни вибору ВК, якщо наявні не підтвердили свою ефективність, зокрема, через особисте сповіщення здобувачів у деканаті.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозиції заінтересованих сторін.

На офіційній сторінці СумДУ у Каталозі освітніх програм (проекти до обговорення), вчасно (за місяць до затвердження на офіційному вебсайті) було опубліковано відповідний проект ОПП «Педіатрія» на 2021 рік для громадського обговорення, з метою одержання зауважень та пропозиції зацікавлених сторін (<https://cutt.ly/9wDmmNDK>). Також, відповідно до самооцінювання, Обговорення проекту ОПП «Педіатрія» на 2021 рік відбувалося з 22.07.2021р. по 22.08.2021р. Пропозиції щодо обговорення ОПП всіма стейкхолдерами можуть надаватись через сторінку (<https://cutt.ly/HwLFjuNQ>) та за допомогою онлайн-форми в каталозі курсів. На офіційній сторінці Сумського державного університету, наявні освітні програми за 2019, 2020, 2021 роки прийому, що знаходяться у вільному доступі для всіх стейкхолдерів (<https://cutt.ly/nwLFlq5Z>). За результатами обговорення ОПП «Педіатрія» була сформована узагальнена таблиця-звіт щодо врахування побажань стейкхолдерів, оприлюднена на сайті кафедри (<https://cutt.ly/7wLFjNj8>)

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

ОПП другого рівня вищої освіти СумДУ оприлюднена на веб-сайті (<https://cutt.ly/WwLFntSk>), де містяться її опис, зміст, робочі програми освітніх компонентів, які включені до неї (<https://cutt.ly/hwLFnYOn>). Обсяг інформації достатній для інформування потенційних вступників. Роботодавці проінформовані щодо цілей та змісту підготовки здобувачів за цією ОП. Інформація на сайті вичерпна та достовірна. Під час зустрічей не виявлено протиріч за публічно наданою інформацією.

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

ЕГ під час проведення акредитаційного процесу в СумДУ виявила, що уся необхідна інформація наявна, знаходиться у вільному доступі, прозора та публічна. У Сумському державному університеті налагоджено зворотній зв'язок для своєчасного реагування на пропозиції, зауваження та рекомендації стейкхолдерів освітнього процесу.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

Відповідно до Положення про реалізацію права здобувачів вищої освіти на вибір навчальних дисциплін в Сумському державному університеті (<https://cutt.ly/qwVkvBsg>). «...Якщо здобувач не визначився з переліком ВНД та не реалізував свій вибір у визначені строки, вибір ВНД здійснює деканат з урахуванням кількісних показників здійснення вибору іншими здобувачами...». ЕГ вважає, що подібне обмеження негативно впливає на процес формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачами, вона є частково обмеженою та не забезпечує право здобувачів на вільний вибір навчальних дисциплін. ЕГ рекомендує звернути увагу на методи інформування здобувачів про дедлайни вибору ВК, зокрема, через співпрацю між деканатом та здобувачами. Це може бути реалізовано через особисті зустрічі зі студентами та/або зв'язок зі старостами академічних груп.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

ЕГ вважає, що встановлена повна відповідність даної ОП по підкритеріям 9.2 та 9.3.. Оскільки на сайті міститься актуальна та повна інформація відповідно даної ОПП. Обсяг інформації достатній для інформування усіх стейкхолдерів. Під час зустрічей не виявлено протиріч за публічно наданою інформацією. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу є доступними та послідовно дотримуються під час реалізації ОП. Всі регламентуючі документи знаходяться у вільному доступі на офіційній сторінці СумДУ. ЕГ встановила часткову відповідність даної ОП у підкритерії 9.1, оскільки, на думку ЕГ, вільний вибір ВК здобувачами є визначальним у формуванні індивідуальної освітньої траєкторії. А відповідно до Положення про реалізацію права здобувачів вищої освіти на вибір навчальних дисциплін в Сумському державному університеті (<https://cutt.ly/qwVkBsg>) «...Якщо здобувач не визначився з переліком ВНД та не реалізував свій вибір у визначені строки, вибір ВНД здійснює деканат з урахуванням кількісних показників здійснення вибору іншими здобувачами...» право студента на вільний вибір ВК не реалізується достатньою мірою. Критичних зауважень за Критерієм 9 ЕГ не встановила, наявні окремі недоліки, що легко усуваються в процесі удосконалення ОПП «Педіатрія». В СумДУ ОПП «Педіатрія» загалом відповідає за Критерієм 9 на рівні «В».

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

не застосовується

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напрямові досліджень наукових керівників.

не застосовується

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

не застосовується

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проектах тощо.

не застосовується

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

не застосовується

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

не застосовується

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

дані відсутні

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	B
Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми	B
Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
Критерій 6. Людські ресурси	A
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	B
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9. Прозорість та публічність	B
Критерій 10. Навчання через дослідження	<i>не застосовується</i>

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **акредитація**.

Додатки до звіту:

Документ	Назва файла	Хеш файла
Додаток	<i>Додаток 6.3.pdf</i>	q5HBNjUmLVbRQSddd7StnxyGZMS85Axj3DMFrjT xkOU=
Додаток	<i>Додаток 6.8.pdf</i>	Y1/P6OqTR8DXrHVjOYOYjceIs5EC7ei4O+3fM9/x8 QI=
Додаток	<i>Додаток 5.pdf</i>	Vr5FcK/oCESZx5HrISS68zESeD/h2RxaWDAEbQVf NIM=
Додаток	<i>Додаток5.1.pdf</i>	cVQe1as6hGBHIri+So3pGqylu/4u5wuNkjDCr5PXeU Y=
Додаток	<i>Додаток5.2.pdf</i>	mCMiS3Bss92QFPijV33bTbOrgXgluoHXVJmfGZ37 Nrc=
Додаток	<i>Додаток 6.1.pdf</i>	oAs6QC4oi+jINQPpirOZHoreqS8bxApbEd52cI+9A6 U=
Додаток	<i>Додаток 6.2.pdf</i>	X66TOO8Z2vQk5aFddPMfmp7VzACtKQGRDjeX62f o1DA=
Додаток	<i>Додаток 6.4.pdf</i>	8NlBhOVw+6OARTmISynlnHDHgHMIQU4ldeHK4 M4Slj8=
Додаток	<i>Додаток 6.5.pdf</i>	MDHNIhaTeDeVRJezITVL2HVWMy/ei3ox6TDIUR hsIo=
Додаток	<i>Додаток 6.6.pdf</i>	1Di7y2b4g/ZO1YH5TPtOCm3ryXTv8CDUNgGnM4O 6mME=
Додаток	<i>Додаток 6.7.pdf</i>	1zoxmgDXZOXdUj/qyZXJSKBnznIPLHrHPZy4byKO kwo=
Додаток	<i>Додаток 6.9.pdf</i>	Y6aKea3Lxq/HqieZoOOXfQCtqhNf/QbAZr25kVGBG CY=
Додаток	<i>Додаток 6.10.pdf</i>	+ge9Y7nxIgllosEIgoH/RxomAkRXPCYPCVjakZbFib s=
Додаток	<i>Додаток 6.11.pdf</i>	jCjSgNPLc/3oahkOiTjQi/dUW6Nx9K+vcfIDKaHfm c=
Додаток	<i>Додаток 6.12.pdf</i>	vbCpQX1U6VVmPX4TgkxJssovJhPBf7GyOfx/IPga2L 8g=

***

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і добросовісно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Надрага Олександр Богданович

Члени експертної групи

Богуцька Наталія Казимирівна

Петренко Анастасія Олександрівна